
Vergaderjaar 2024–2025

---

36 725J

**Wijziging van de begrotingsstaat
van het Deltafonds voor het jaar
2025 (wijziging samenhangende
met de Voorjaarsnota)**

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVOORSTEL

Wetsartikelen 1 tot en met 3

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van [artikel 2.3, eerste lid](#), van de Comptabiliteitswet 2016 elk afzonderlijk bij wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2024 wijzigingen aan te brengen in:

- de begrotingsstaat van het Deltafonds.

De in de begrotingsstaten opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat,

Madlener

B. BEGROTINGSTOELICHTING

1 Leeswijzer

Algemeen

Naar aanleiding van de motie van de leden Van Helvert en Van Veldhoven (Kamerstukken II 2015–2016 [34 475 XII, nr. 12](#)) worden bij alle begrotingsartikelen op het Mobiliteitsfonds en Deltafonds groter dan € 1 miljard de begrotingsmutaties boven de € 5 miljoen toegelicht. Dit heeft als praktische uitwerking dat bij de artikelen tussen de € 200 miljoen en € 1 miljard de ondergrens voor technische mutaties ook neerwaarts is bijgesteld. Voor beleidsmatige mutaties was er bij de artikelen van deze omvang reeds sprake van een ondergrens van € 5 miljoen.

Tabel 1 Ondergrenzen conform RBV

Omvang begrotingsartikel (stand ontwerp-begroting) in € miljoen	Beleidsmatige mutaties (ondergrens in € miljoen)	Technische mutaties (ondergrens in € miljoen)
< 50	1	2
=> 50 en < 200	2	4
=> 200 < 1000	5	5
=> 1000	5	5

Mede naar aanleiding van overleg met uw Kamer zijn in aanvulling op deze regelgeving voor dit fonds de onderstaande punten verwerkt voor de eerste suppletoire begroting.

- Het opnemen van gedetailleerde projectinformatie in de suppletoire begrotingen conform begroting en jaarverslag (brief van 4 november 2009 naar aanleiding van toezegging verbetering informatievoorziening bij WGO van 24 juni 2009); Kamerstukken II 2009–2010, 32 123 A, nr. 8)
- Het inzicht in de budgetten van de verkenningen en planuitwerkingprogramma's wordt vergroot door begrotingsmutaties expliciet in de MIRT tabellen zichtbaar te maken op projectniveau (toezegging WGO van 22 juni 2011);
- Mutaties op de beschikbare budgetten worden in de (niet voorgescreven) verdiepingsbijlage op artikelonderdeelniveau voor de volledige looptijd tot en met 2039 inzichtelijk gemaakt.

Opbouw

Dit wetsvoorstel kent een opbouw waarbij afhankelijk van de informatie vraag- en behoefte verder kan worden ingezoomd. Deze verdiepingslag is als volgt opgebouwd.

- Allereerst is de begrotings(wet)staat voor het Deltafonds voor het jaar 2025 opgenomen. Deze dient ter autorisatie van de mutaties die op artikelniveau in de verplichtingen-, uitgaven- en ontvangstenramingen worden voorgesteld.
- Daarna is eerst op hoofdlijnen (paragraaf 2.1) inzicht verstrekt in de belangrijkste budgettaire voorstellen die leiden tot wijziging van de begroting. Hiermee kan snel een indruk worden verkregen van de inhoud van dit wetsvoorstel.
- Via de artikelsgewijze toelichting (paragraaf 3) worden alle beleidsmatig relevante mutaties op het niveau van het artikelonderdeel zichtbaar gemaakt, en waar zinvol en relevant, ook toegelicht. Dit rekening houdend met de norm zoals hierboven is aangegeven.
- Als onderdeel van de artikelsgewijze toelichting is in de verdiepingsbijlage (paragraaf 4.1) door middel van een meerjarige mutatietabel op artikelonderdeelniveau de aansluiting gemaakt tus-

sen de vorige stand van de begroting en de nu voorgestelde stand. Dit voor de volledige looptijd van het fonds.

- Tenslotte zijn in de verdiepingsbijlage (paragraaf 4.2) van dit wetsvoorstel de MIRT projecttabellen met de realisatieprojecten alsmede de verkenningen en planuitwerking programma's opgenomen waarin de begrotingsmutaties op projectniveau zichtbaar zijn gemaakt. Deze (meerjarige) MIRT- tabellen zijn in ieder geval voorzien van toelichtingen indien sprake is:
  - van een wijziging (anders dan door de verwerking van prijsbijstelling) in het taakstellend projectbudget groter dan 10% of meer dan € 10 miljoen;
  - van een wijziging groter dan 1 jaar in de oplevering van het project.

2 De Producten

2.1 Overzicht belangrijke uitgaven- en ontvangstenmutaties

Tabel 2 Belangrijkste suppletoire uitgavenmutaties 2025 (Eerste suppletoire begroting) (bedragen x € 1 miljoen)

Art.	2025	2026	2027	2028	2029	2030 t/m 2038
Vastgestelde begroting 2025	1.723,0					
Belangrijkste suppletoire mutaties:						
<i>Kader relevante mutaties:</i>						
1. Saldo 2024	div. 26,2					0,0
2. Kasschuif binnen Deltafonds	div. - 7,1	1,4	0,3	1,1	- 9,4	13,7
3. Overboekingen ministeries	div. 1,9	2,5	3,7	- 0,9	- 0,3	- 0,4
4. Overboeking hoofdstuk XII	div. - 4,4	- 6,9	- 6,3	- 3,9	- 4,7	- 42,3
5. Desalderingen	div. 2,1	0,2				0,0
6. Kasschuif tgv generale beeld	div. 20,0	- 255,0	90,0	50,0		95,0
7. Taakstelling eindejaarsmarge	div. - 17,0					0,0
<i>Niet kader relevante mutaties:</i>						
8. Herschikking landelijke taken	3.02	100,7	124,0	122,2	119,7	1.282,8
9. CA-instandhouding	5.02 5.04 3.02	- 100,7	- 124,0	- 122,2	- 119,7	- 1.282,8 - 1.480,5 1.480,5
10. Stoffen en waterketen	5.03 7.03		- 10,0 10,0	- 10,0 10,0	- 10,0 10,0	- 10,0 10,0
11. HWBP	5.03 5.04					- 1.000,0 1.000,0
Stand 1e suppletoire begroting 2025	1.744,7	- 257,8	87,7	46,4	- 14,4	66,0

Tabel 3 Belangrijkste suppletoire ontvangstenmutaties 2025 (Eerste suppletoire begroting) (bedragen x € 1 miljoen)

Art.	2025	2026	2027	2028	2029	=S3
Vastgestelde begroting 2025	1.723,0					
Belangrijkste suppletoire mutaties:						
<i>Kader relevante mutaties</i>						
1. Saldo 2024	5.10	27,8				0,0
1. Saldo 2024 ontvangstenartikelen	div. - 1,6					0,0
2. Kasschuif binnen Deltafonds	div. - 7,1	1,4	0,3	1,1	- 9,4	13,7
3. Overboekingen ministeries	div. 1,9	2,5	3,7	- 0,9	- 0,3	- 0,4
4. Overboeking hoofdstuk XII	div. - 4,4	- 6,9	- 6,3	- 3,9	- 4,7	- 42,3

Tabel 3 Belangrijkste suppletoire ontvangstenmutaties 2025 (Eerste suppletoire begroting) (bedragen x € 1 miljoen)

	Art.	2025	2026	2027	2028	2029	=S3
5. Desalderingen	div.	2,1	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0
6. Kasschuif tgv generale beeld	div.	20,0	- 255,0	90,0	50,0		95,0
7. Taakstelling eindejaarsmarge	div.	- 17,0					0,0
Stand 1e suppletoire begroting 2025		1.744,7	- 257,8	87,7	46,4	- 14,4	66,0

Toelichting

- Saldo 2024
De begroting van het Deltafonds vertoont over het jaar 2024 een voordelig saldo van € 27,8 miljoen. Dit saldo wordt gevormd door de saldering van de in dat jaar gerealiseerde uitgaven en ontvangsten. Het voordelig saldo wordt in 2025 als verhoging van de ontvangsten geboekt op het artikelonderdeel 5.10 Saldo van de afgesloten rekeningen. In dit wetsvoorstel is naast deze ontvangstenverhoging ook het volledig voordelig saldo op de juiste uitgaven- en ontvangstenartikelen (producten) begrotingstechnisch verwerkt, uitgavenartikelen verhoogd met € 26,2 miljoen en de ontvangstenartikelen verlaagd met € -1,6 miljoen.
- Kaschuif binnen Deltafonds
Om binnen het Deltafonds tot een sluitende programmering te komen, zijn budgettaire neutrale kasschuiven over de diverse jaren noodzakelijk. Door middel van een kasschuif via artikel 01.02 Ontwikkeling waterveiligheid worden de bedragen in de juiste jaren geplaatst.
- Overboekingen ministeries
Dit betreft diverse overboekingen van en naar andere begrotingshoofdstukken binnen de Rijksbegroting.
- Overboekingen hoofdstuk XII
Dit betreft de overboekingen van en naar andere begrotingshoofdstukken binnen de Rijksbegroting. Dit o.a. betreft een overboeking vanuit het Mobiliteitsfonds via HXII voor Schoon en Emissieloos Bouwen (SEB) als een tegemoetkoming in de meerkosten waar aanbestedende rijksdiensten in infraprojecten mee te maken krijgen door de inzet van schoon en emissieloos materieel (€ 12,6 miljoen waarvan € 3,8 miljoen in 2025). Daarnaast De Rijksbrede apparaatstaakstelling tranche 2026 voor RWS is verwerkt. In de Ontwerpbegroting 2025 is tranche 2025 reeds verdeeld over de dienstonderdelen (excl. RWS) van IenW, nu volgt tranche 2026 welke tijdelijk was opgenomen onder artikel 98 van de beleidsbegroting HXII. Voor de periode tot en met 2038 gaat het om € -52,1 miljoen. De overboekingen worden in de artikelsgewijze toelichting nader toegelicht.
- Desalderingen
In 2025 wordt aan verschillende projecten binnen het Deltafonds een bijdrage van derden toegevoegd.
- Kasschuif tgv generale beeld
Om het Rijksbrede financiële beeld in 2026 te ontlasten is er € -255 miljoen uit 2026 weggeschoven, een deel hiervan (€ 20 miljoen) schuift naar 2025. In totaal schuift er in de begrotingsperiode (2025-2030), € -155 miljoen naar 2031 en later.
- Taakstelling eindejaarsmarge
Het voordelig saldo 2024 op het DF is gekort met € -17 mil-

joen ter dekking van Herstel Toeslagen.

- Deze mutatie betreft een budgetneutrale herschikking van de middelen voor landelijke taken. Een deel van deze middelen maakt deel uit van het Exploitatie en Onderhoudsbudget en wordt met ingang van 2026 verantwoord op artikel 3.2 Onderhoud en vernieuwing € -1.749,5 miljoen.
- In het Coalitieakkoord zijn extra middelen beschikbaar gesteld voor exploitatie, onderhoud en vernieuwing van de Rijkswaterstaat. Bij Voorjaarsnota 2023 zijn deze middelen van de aanvullende post overgeboekt naar het Deltafonds voor de jaren 2026-structureel (artikel 5.04 Reserveringen). Met deze mutaties worden de beschikbaar gestelde middelen overgeboekt naar de artikelen waar ze worden ingezet voor de instandhouding van onze dijken, duinen en dammen.
- Vanwege het aflopen van de beleidsreservering voor de Delta aanpak Waterkwaliteit in 2025 en de nog resterende uitdagingen in het kader van Stoffen en waterketen wordt voor 2026-2029 extra middelen (€ 10,0 miljoen per jaar) overgeboekt naar het uitvoeringsartikel ten behoeve van investeringen in vergunningverlening, toezicht en handhaving, terugdringen van PFAS in de leefomgeving, zekerstellen van voldoende drinkwater van hoge kwaliteit en bescherming van drinkwaterbronnen, aanpak van microverontreinigingen en microplastics; voortzetten van wetenschappelijk onderzoek en de doorontwikkeling van instrumenten voor bedrijven en overheden.
- Dit betreft een budgetoverheveling, vanwege het voorziene tekort op de gereserveerde middelen voor het HWBP wordt een beleidsreservering van € 1 miljard op artikel 5.04 Reserveringen opgenomen.

3 Productartikelen

3.1 Artikel 1 Investeren in waterveiligheid

Budgettaire gevolgen van uitvoering

Tabel 4 Budgettaire gevolgen van uitvoering art. 1 Investeren in waterveiligheid (bedragen x € 1.000)

1	Investeren in waterveiligheid	Stand Ontwerp Begroting (1)	Mutaties Via NvW'e Amen- de- men- ten (2)	Stand Vast- ge- stelde (3)	Mutaties 1e Sup- pletoi- re Begro- ting (4)	Stand 1e Sup- pletoi- re Begro- ting (5)	Mutaties 2026 (7)	Mutaties 2027 (8)	Mutaties 2028 (9)	Mutaties 2029 (10)	Mutaties 2030 (11)
	Verplichtingen	1.429 .674		1.429 .674	544.6 51	1.974 .325	126.1 71	259.2 51	428.4 70	355.8 06	401.6 39
	Uitgaven	560.4 80		560.4 80	18.90 8	579.3 88	207.8 28	99.93 2	98.13 2	14.43 1	112.9 17
1.01	Grote projecten watervei- ligheid	36.00 4		36.00 4	70.67 9	106.6 83	44.78 0	20.77 3	8.548	230	343
1.01.0	Programma HWBP-2 Water- schapsprojecten	33.36 8		33.36 8	69.95 5	103.3 23	39.92 5	32.83 9	7.265		
1.01.0	Programma HWBP-2 Rijks- projecten	1.212		1.212	515	1.727					

Tabel 4 Budgettaire gevolgen van uitvoering art. 1 Investeren in waterveiligheid (bedragen x € 1.000)

1	Investeren in waterveiligheid	Stand- Ont- werp Begro- ting (1)	Muta- ties Via NvW'e n Amen- de- men- ten (2)	Stand Vast- ge- stelde Begro- ting (3)	Muta- ties le Sup- pletoi- re Begro- ting (4)	Stand le Sup- pletoi- re Begro- ting (5)	Muta- ties 2026 (7)	Muta- ties 2027 (8)	Muta- ties 2028 (9)	Muta- ties 2029 (10)	Muta- ties 2030 (11)
1.01.0											
3	Ruimte voor de rivier	803		803	- 48	755	3.857	1.845	1.251		
1.01.0							-	10.22			
4	Maaswerken	621		621	257	878	8.712	1	32	230	343
	Ontwikkeling waterveilig- heid	490.9		490.9	55.02	435.9	170.5	81.88	114.8	13.25	112.0
1.02		79		79	3	56	48	5	34	7	76
1.02.0		62.29		62.29	64.77					10.72	
1	Planning waterveiligheid	5		5	2.481	6	1.759	36	1.460	5	- 3
	- Waarvan bijdrage aan agent- schap RWS	1.518		1.518		1.518					
1.02.0		428.6		428.6	57.50	371.1	172.3	81.92	113.3		112.0
2	Aanleg waterveiligheid	84		84	4	80	07	1	74	2.532	79
		33.49		33.49		36.74					
1.03	Studiekosten	7		7	3.252	9	7.500	2.726	8.154	944	498
1.03.0	Studie en onderzoekskos- ten	33.49		33.49		36.74					
1	- Waarvan bijdrage aan agent- schap RWS	7		7	3.252	9	7.500	2.726	8.154	944	498
					8.745	8.745					
1.03.0											
2	Overige studiekosten	0		0		0					
		167.5		167.5	-	159.9				-	13.65
Ontvangsten		35		35	7.614	21	1.433	278	1.121	9.403	7
1.09	Ontvangsten investeren in waterveiligheid	167.5		167.5	-	159.9				-	13.65
1.09.0	Ontvangsten waterschap- pen HWBP	167.0		167.0	-	159.5				-	13.65
3		39		39	7.535	04	937	278	1.121	9.403	7
1.09.0											
4	Overige ontvangsten HWBP				0	0					
1.09.0	Overige aanleg ontvang- sten	496		496	- 79	417	496				

Toelichting Verplichtingen

De hogere verplichtingen bij Voorjaarsnota van € 544,6 miljoen wordt met name veroorzaakt door de technische verwerking van het saldo 2024 (€ 332,7 miljoen) en verschuiving van verplichtingenruimte vanuit latere jaren (€ 214,8 miljoen). Daarnaast zijn er diverse kleinere mutaties die per saldo leiden tot een verhoging van de verplichtingen van € -2,9 miljoen.

De verschuiving vanuit latere jaren van € 214,8 miljoen betreft met name de herziene plannings van de keringbeheerders bij het HWBP en HWBP-2 en Rijksprojecten € 313,1 miljoen, het eerder aangaan van verplichtingen voor het project HWBP Rijksprojecten € -53,4 miljoen en een correctie van onterecht opgevoerd verplichtingenbudget op de post over/onderpro-grammering (€ -16,9 miljoen). Daarnaast zijn er diverse kleinere mutaties die leiden tot een verlaging van € -28,0 miljoen.

Uitgaven

Artikel 1.01 Grote projecten waterveiligheid

De verhoging van dit artikelonderdeel met € 70,7 miljoen is hoofdzakelijk opgebouwd uit een verhoging ad € 13,5 miljoen als gevolg van de verwerking van het saldo 2024 en kasschuiven van € 57,2 miljoen vanuit latere jaren.

Saldo 2024

De verhoging van het beschikbare budget bij Voorjaarsnota met € 13,5 miljoen is het gevolg van de technische verwerking van het saldo 2024.

Kasschuiven

Vanuit latere jaren wordt € 57,2 miljoen toegevoegd in verband met aanpassing van de uitvoeringsplanning van het Hoogwaterbeschermingsprogramma-2. Deze aanpassing van de beschikbare middelen is nagenoeg geheel terug te voeren op het deelproject Markeermeerdijken.

Artikel 1.02 Ontwikkeling waterveiligheid

De verlaging van dit artikelonderdeel met € -55 miljoen is hoofdzakelijk opgebouwd uit de volgende mutaties, een verlaging ad € -85,9 miljoen als gevolg van de verwerking van het saldo 2024, kasschuiven vanuit latere jaren van € 16,1 miljoen en een kasschuif ten gunte van het generale beeld € 20 miljoen. Daarnaast zijn er diverse kleinere boekingen die leiden tot een verlaging van € -5,2 miljoen.

Saldo 2024

De verlaging van het beschikbare budget bij Voorjaarsnota met € -85,9 miljoen is het gevolg van de technische verwerking van het saldo 2024.

Kasschuiven

Om binnen een modaliteit de beschikbare bedragen in overeenstemming te brengen met de geactualiseerde programmering zijn budgettaire neutrale kasschuiven over de diverse jaren noodzakelijk. De overprogrammering van het Deltafonds in de ontwerpbegroting 2025 bedroeg € 240 miljoen welke na verwerking van doorwerking saldo 2024 (€ 123 miljoen) € 363 miljoen bedraagt. Middels de geactualiseerde programmering en een kasschuif ten gunste van het Rijksbrede financiële beeld wordt in 2025 een bedrag van € 132 miljoen ten gunste van de overprogrammering gebracht, waarmee deze uitkomt op een overprogrammering van € 231 miljoen.

Naast de ontwikkeling in de overprogrammering heeft de omvangrijkste kasschuif betrekking op het Hoogwaterbeschermingsprogramma. Op basis van de actuele prognoses van de beheerders (waterschappen), die de projecten voorbereiden en uitvoeren, wordt vanuit 2025 € -66,1 miljoen verschoven naar latere jaren. Ten aanzien van de rijksprojecten wordt € -13,5 miljoen verschoven naar latere jaren.

Om het Rijksbrede financiële beeld in 2026 te ontlasten is er € -255 miljoen uit 2026 weggeschoven, een deel hiervan (€ 20 miljoen) schuift naar 2025. In totaal schuift er in de begrotingsperiode (2025-2030), € -155 miljoen weg naar 2031 en later.

Daarnaast zijn er verschillende kleinere verschuivingen die leiden tot een verlaging van € -15,4 miljoen.

Artikel 1.03 Studiekosten

De verhoging van het beschikbare bedrag met € 3,3 miljoen is kleiner dan

de gehanteerde norm en wordt daarom niet uiteengezet (zie de leeswijzer).

Ontvangsten

De ontvangsten worden verlaagd met € -7,6 miljoen in 2025. Dit betreft ontvangsten HWBP die verschuiven naar latere jaren als gevolg van de aanpassing van de uitvoeringsplanning HWBP (€ -7,1 miljoen). Daarnaast wordt het saldo 2024 verwerkt hetgeen een verlaging in 2025 betekent van € -1,3 miljoen en enkele kleinere mutaties van per saldo een verhoging van € 0,8 miljoen.

3.2 Artikel 2 Investeren in zoetwatervoorzieningen

Budgettaire gevolgen van uitvoering

Tabel 5 Budgettaire gevolgen van uitvoering art. 2 Investeren in zoetwatervoorziening (bedragen x € 1.000)											
2	Investeren in zoetwatervoorziening	Stand Ontwerp Begroting (1)	Mutaties Via NvW'e Amen- de- men- ten (2)	Stand Vast- ge- stelde Begro- ting (3)	Mutaties 1e Sup- pletoi- re Begro- ting (4)	Stand 1e Sup- pletoi- re Begro- ting (5)	Mutaties 2026 (7)	Mutaties 2027 (8)	Mutaties 2028 (9)	Mutaties 2029 (10)	Mutaties 2030 (11)
Verplichtingen		50.013		50.013	345	50.358	4.609	1.541	3.504	1.284	
Uitgaven		59.237		59.237	-	53.274	7.300	1.253	2.488	984	
2.02 Ontwikkeling zoetwater-voorziening		48.097		48.097	-	40.780	7.300	1.253	2.488	984	
2.02.0 Planning zoetwatervoorzie-ning		0		0	-	0					
2.02.0 Aanleg zoetwatervoorzie-ning		48.097		48.097	-	40.780	7.300	1.253	2.488	984	
2.03 Studiekosten		11.140		11.140	1.354	12.494					
2.03.0 Studie en onderzoekskos-ten Deltaprogramma		11.140		11.140	1.354	12.494					
- Waarvan bijdrage aan agent- schap RWS		0		0	420	420					
Ont- vang- sten					0	0					

Toelichting

Verplichtingen

De verhoging van het beschikbare verplichtingenbedrag met € 0,3 miljoen is kleiner dan de gehanteerde norm en wordt daarom niet uiteengezet (zie de leeswijzer).

Uitgaven

Artikel 2.02 Ontwikkeling zoetwatervoorziening

De verlaging van dit artikelonderdeel met € -7,3 miljoen is hoofdzakelijk opgebouwd uit volgende mutaties, een verhoging ad € 5,9 miljoen als gevolg van de verwerking van het saldo 2024, kasschuiven naar latere jaren

van € - 12,0 miljoen en overboekingen binnen Deltafonds € -1,3 miljoen en enkele kleinere mutaties per saldo een verhoging van € 0,1 miljoen.

Saldo 2024

De verhoging van het beschikbare budget bij Voorjaarsnota met € 5,9 miljoen is het gevolg van de technische verwerking van het saldo 2024.

Kasschuiven

De kasschuif op investeringen zoetwatervoorziening betreft het verschuiven van de beschikbare bedragen voor het Deltaplan Zoetwater (€ - 10,9 miljoen), project Waterbewust leven (€ -0,7 miljoen) en Besluit Beheer Haringvlietsluizen (€ -0,4 miljoen).

Overboekingen binnen het Deltafonds

Voor de Impulsregeling Ruimtelijke Adaptatie wordt € -0,9 miljoen overgeboekt naar Delta programma Ruimtelijke Adaptatie (artikel 1.03 studiekosten) om de werkregio's verder te ondersteunen met het uitwerken van klimaatadaptatie. Daarnaast wordt vanuit het Deltaplan Zoetwater € 0,5 miljoen overgeboekt naar artikel 3.02 voor financiering van de hogere kosten project Noordervaart als gevolg van een schadeclaim door de ongeldig verklaarde gunning en kosten ter dekking van de heraanbesteding.

Artikel 2.03 Studiekosten

De verhoging van het beschikbare kasbedrag met € 1,4 miljoen is kleiner dan de gehanteerde norm en wordt daarom niet uiteengezet (zie de leeswijzer).

3.3 Artikel 3 Exploitatie, onderhoud en vernieuwing

Budgettaire gevolgen van uitvoering

Tabel 6 Budgettaire gevolgen van uitvoering art. 3 Exploitatie, onderhoud en vernieuwing (bedragen x € 1.000)

3	Exploitatie, onderhoud en vernieuwing	Stand Ontwerp Begroting (1)	Mutaties Via NvW'e Amen- de- men- ten (2)	Stand Vast- ge- stelde Begro- ting (3)	Muta- ties 1e Sup- pletoi- re Begro- ting (4)	Stand 1e Sup- pletoi- re Begro- ting (5)	Muta- ties 2026 (7)	Muta- ties 2027 (8)	Muta- ties 2028 (9)	Muta- ties 2029 (10)	Muta- ties 2030 (11)
	Verplichtingen	375.8		375.8	32.74	408.5	139.2	129.2	96.27	49.15	-
		34		34	2	76	22	28	5	2	8.326
	Uitgaven	397.2		397.2	12.12	409.3	121.0	124.9	99.99	57.24	
		23		23	9	52	00	58	5	3	4.097
	3.01 Exploitatie	8.261		8.261	23	8.284					
	3.01.0 Exploitatie watermanage- ment	8.261		8.261	23	8.284					
	- Waarvan bijdrage aan agent- schap RWS	8.261		8.261	23	8.284					
	3.02 Onderhoud en vernieuwing	388.9		388.9	12.10	401.0	121.0	124.9	99.99	57.24	
	3.02.0	325.6		325.6	17.64	343.2	65.61	32.63	33.38	32.73	32.25
	1 Onderhoud waterveiligheid	25		25	9	74	4	9	4	2	0
	- Waarvan bijdrage aan agent- schap RWS	325.6		325.6	17.64	343.2	65.61	32.63	33.38	32.73	32.25
		25		25	9	74	4	9	4	2	0
	3.02.0	32.41		32.41		33.17	74.68	91.45	90.46	88.60	90.91
	2 Onderhoud zoetwatervoor- ziening	8		8	760	8	9	7	2	6	2
	- Waarvan bijdrage aan agent- schap RWS	32.41		32.41		33.17	74.68	91.45	90.46	88.60	90.91
		8		8	760	8	9	7	2	6	2

Tabel 6 Budgettaire gevolgen van uitvoering art. 3 Exploitatie, onderhoud en vernieuwing (bedragen x € 1.000)

3	Exploitatie, onderhoud en vernieuwing	Stand Ontwerp Begroting (1)	Mutaties Via NvW'e Amen- de- men- ten (2)	Stand Vast- ge- stelde Begro- ting (3)	Muta- ties 1e Sup- pletoi- re Begro- ting (4)	Stand 1e Sup- pletoi- re Begro- ting (5)	Muta- ties 2026 (7)	Muta- ties 2027 (8)	Muta- ties 2028 (9)	Muta- ties 2029 (10)	Muta- ties 2030 (11)
3.02.0		30.91		30.91	-	24.61	19.30	-	-	-	-
3	Vernieuwing	9		9	6.303	6	3	862	1	5	65
Ontvangsten											

Toelichting Verplichtingen

De hogere verplichtingen bij Voorjaarsnota van € 32,7 miljoen wordt met name veroorzaakt door de technische verwerking van het saldo 2024 (verhoging met € 22,7 miljoen), een verplichtingschuif naar latere jaren € -8,4 miljoen en een overboeking binnen het Deltafonds van € 18,4 miljoen.

Saldo 2024

De verhoging van het beschikbare budget bij Voorjaarsnota met € 22,7 miljoen is het gevolg van de technische verwerking van het saldo 2024.

Verplichtingschuif

De verplichtingschuif wordt grotendeels veroorzaakt bij de vernieuwingsprojecten:

- Renovatie Krammersluizen als gevolg van een gewijzigde termijnstaat van de aannemer.
- (Onderzoek) Sluis- en gemaalcomplex IJmuiden omdat het onderzoeksprogramma een ander karakter heeft dan een regulier uitvoeringsproject. met vele losse contracten in verschillende fases. en de scherpte van de prognoses daarom ook verschilt. Het zwaartepunt wordt nu in 2027 verwacht.
- Het doorschuiven van de risicoreservering.

Overboeking binnen het Deltafonds

- Vanuit het Deltaplan Zoetwater (artikel 2.02) wordt € 0,5 miljoen overgeboekt voor financiering van de hogere kosten project Noordervaart. Dit als gevolg van een schadeclaim door de ongeldig verklaarde gunning en kosten ter dekking van de heraanbesteding.
- Vanuit de investeringsruimte wordt € 18 miljoen overgeboekt ter dekking van tegenvallers die zijn ontstaan waarop RWS geen invloed heeft (exogene tegenvallers). Het betreft tegenvallers die in 2024 zijn ontstaan en waarvoor in 2025 compensatie wordt verleend.

Uitgaven

3.01 Exploitatie

Overboekingen binnen het Deltafonds

CA instandhouding € 55,2 miljoen

In het Coalitieakkoord zijn extra middelen beschikbaar gesteld voor exploitatie, onderhoud en vernieuwing van de Rijksinfrastructuur. Bij Voorjaarsnota 2023 zijn deze middelen van de aanvullende post overgeboekt naar het Deltafonds voor de jaren 2026-structureel (artikel 5.04 Reserveringen). Met deze mutaties worden de beschikbaar gestelde middelen overgeboekt naar de artikelen waar ze worden ingezet voor de instandhouding van onze dijken, duinen en dammen.

3.02 Onderhoud en vernieuwing

De verhoging bij Voorjaarsnota van € 12,1 miljoen wordt met name veroorzaakt door de technische verwerking van het saldo 2024 een verhoging met € 3,9 miljoen, overboekingen binnen het Deltafonds € 18,4 miljoen een kasschuif naar latere jaren € -10,1 miljoen.

Saldo 2024

De verhoging van het beschikbare budget bij Voorjaarsnota met € 3,9 miljoen is het gevolg van de technische verwerking van het saldo 2024.

Overboekingen binnen het Deltafonds

- Vanuit het Deltaplan zoetwater (artikel 2.02) wordt € 0,5 miljoen overgeboekt voor financiering van de hogere kosten project Noordervaart. Dit als gevolg van een schadeclaim door de ongelukkig verklaarde gunning en kosten ter dekking van de heraanbesteding.
- CA Instandhouding € -906,7 miljoen
In het Coalitieakkoord zijn extra middelen beschikbaar gesteld voor exploitatie, onderhoud en vernieuwing van de Rijksinfrastructuur. Bij Voorjaarsnota 2023 zijn deze middelen van de aanvullende post overgeboekt naar het Deltafonds voor de jaren 2026-structureel (artikel 5.04 Reserveringen). Met deze mutaties worden de beschikbaar gestelde middelen overgeboekt naar de artikelen waar ze worden ingezet voor de instandhouding van onze dijken, duinen en dammen.
- CA Instandhouding Wettelijke verplichting energiebesparing € 7,1 miljoen
Voor de uitvoering van de nieuwe wettelijke verplichting energiebesparing uit de omgevingswet wordt € -8,7 miljoen overgeboekt naar de uitvoeringsartikelen. De uitvoering vindt plaats op natuurlijke momenten. Bij uitvoering op niet-natuurlijke momenten zou dit leiden tot een exponentieel hoger benodigd budget en maatschappelijke hinder.
- CA Instandhouding exogene tegenvallers € -18,0 miljoen
Dit betreft compensatie van tegenvallers die zijn ontstaan en waarop RWS geen invloed heeft (exogene tegenvallers). Het betreft tegenvallers die in 2024 zijn ontstaan en waarvoor in 2025 compensatie wordt verleend.
- Een budgetneutrale herschikking van de middelen voor landelijke taken. Een deel van deze middelen maakt deel uit van het Exploitatie en Onderhoudsbudget en wordt met ingang van 2026 verantwoord op artikel 3.2 Onderhoud en vernieuwing € 1.749,5 miljoen.
- Excessieve prijsstijgingen € 43,7 miljoen,
Als gevolg van inflatie door onzekerheid in de wereld onder meer door de oorlog in Oekraïne en de daaropvolgende energie- en staalcrisis zijn de prijzen in de GWW sector enorm gestegen. De kosten voor de exploitatie en het onderhoud van de RWS netwerken zijn daardoor ook fors toegenomen. De budgetten op instand-

houding zijn via IBOI geïndexeerd. Deze indexering is echter lager dan de GWW index. Het verschil tussen GWW Index en IBOI is de benodigde compensatie ter dekking van de excessieve prijsstijgingen. De toevoeging betreft 2026 en 2029.

Kasschuiven

De kasschuif wordt grotendeels veroorzaakt bij de vernieuwingsprojecten:

- Renovatie Krammersluizen als gevolg van een gewijzigde termijnstaat van de aannemer.
- (Onderzoek) Sluis- en gemaalcomplex IJmuiden omdat het onderzoeksprogramma een ander karakter heeft dan een regulier uitvoeringsproject. met vele losse contracten in verschillende fases. en de scherpte van de prognoses daarom ook verschilt. Het zwaartepunt wordt nu in 2027 verwacht.
- Het doorschuiven van de risicoreservering.

3.4 Artikel 4 Experimenteren cf. art. III Deltawet

Budgettaire gevolgen van uitvoering

Tabel 7 Budgettaire gevolgen van uitvoering art. 4I Experimenteren cf. art. III Deltawet (bedragen x € 1.000)

4	Experimenteren cf. art. III Deltawet	Stand Ontwerp Begroting (1)	Mutaties Via NvW'e Amen- de- men- ten (2)	Stand Vast- ge- stelde Begro- ting (3)	Muta- ties Sup- pletoi- re Begro- ting (4)	Stand 1e Sup- pletoi- re Begro- ting (5)	Muta- ties 2026 (7)	Muta- ties 2027 (8)	Muta- ties 2028 (9)	Muta- ties 2029 (10)	Muta- ties 2030 (11)
					24.96	29.79	37.19	28.80			
	Verplichtingen	4.827		4.827	8	5	8	2	- 895	1.026	1.137
	Uitgaven	96.59		96.59	19.84	116.4	-	22.24	-	-	-
		0		0	3	33	2.818	3	2.389	2.374	2.369
	4.02 GIV/PPS	96.59		96.59	19.84	116.4	-	22.24	-	-	-
	4.02.0	0		0	3	33	2.818	3	2.389	2.374	2.369
	1 GIV/PPS	96.59		96.59	19.84	116.4	-	22.24	-	-	-
		0		0	3	33	2.818	3	2.389	2.374	2.369
	Ontvangsten										

Toelichting

Verplichtingen

De hogere verplichtingen bij Voorjaarsnota van € 25,0 miljoen wordt met name veroorzaakt door de technische verwerking van het saldo 2024 (verhoging met € 32,6 miljoen) en een verplichtingschuif naar latere jaren € -7,6 miljoen. Deze mutaties op de verplichtingen zijn volledig gerelateerd aan de hieronder toegelichte uitgavenmutaties.

Uitgaven

De verhoging bij Voorjaarsnota van € 19,8 miljoen wordt met name veroorzaakt door de technische verwerking van het saldo 2024 (verhoging met € 6,4 miljoen) en een kasschuif vanuit latere jaren € 13,4 miljoen.

Saldo 2024

De verhoging van het beschikbare budget bij Voorjaarsnota met € 6,4 miljoen is het gevolg van de technische verwerking van het saldo 2024.

Kasschuiven

De kasschuif waarbij € 13,4 miljoen vanuit latere jaren wordt verschoven betreft het project Afsluitdijk. Kasschuif wordt voornamelijk veroorzaakt door de energieverrekening met opdrachtnemer van het DBFM contract. Deze verrekening was eerder nog niet in prognoses verwerkt aangezien niet eerder bekend was hoe dit verrekend zou gaan worden. Recentelijk is daar duidelijkheid over gekomen en zijn hier in het verlengde van de vaststellingsovereenkomst nadere contractuele afspraken over gemaakt. Als gevolg hiervan worden de middelen opnieuw over de jaren verdeeld.

3.5 Artikel 5 Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven

Budgettaire gevolgen van uitvoering

Tabel 8 Budgettaire gevolgen van uitvoering art. 5 Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven (bedragen x € 1.000)

5	Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven	Stand Ontwerp Begroting (1)	Mutaties Via NvW'e Amen- de- men- ten (2)	Stand Vast- ge- stelde Begro- ting (3)	Muta- ties Sup- pletoi- re Begro- ting (4)	Stand 1e Sup- pletoi- re Begro- ting (5)	Muta- ties 2026 (7)	Muta- ties 2027 (8)	Muta- ties 2028 (9)	Muta- ties 2029 (10)	Muta- ties 2030 (11)
Verplichtingen		450.353		450.353	27.404	422.949	161.503	173.713	93.924	127.359	181.789
Uitgaven		449.652		449.652	31.090	418.562	158.302	173.874	94.085	127.520	181.950
5.01 Apparaat		312.729		312.729		315.849	681	- 400	1.499	3.246	3.301
5.01.0 1 Staf Deltacommissaris		1.650		1.650	- 219	1.431					
5.01.0 2 Apparaatskosten RWS		311.079		311.079	3.339	18	681	- 400	1.499	3.246	3.301
- Waarvan bijdrage aan agent- schap RWS		311.079		311.079	3.339	18	681	- 400	1.499	3.246	3.301
5.02 Overige uitgaven		76.648		76.648	- 1.835	74.813	100.909	124.159	122.412	119.908	122.854
5.02.0 1 Overige netwerkgebonden uitgaven		73.224		73.224	- 1.527	71.697	100.909	124.159	122.412	119.908	122.854
- Waarvan bijdrage aan agent- schap RWS		73.224		73.224	- 1.527	71.697	100.909	124.159	122.412	119.908	122.854
5.02.0 2 Programma-uitgaven DC		3.424		3.424	- 308	3.116					
5.03 Investeringsruimte		55.400		55.400	27.500	27.900	55.632	49.799	23.366		53.495
5.03.0 1 Programmaruimte		55.400		55.400	27.500	27.900	55.632	49.799	23.366		53.495
5.03.0 2 Beleidsruimte											
5.04 Reserveringen		4.875		4.875	4.875	0	2.442	484	6.460	9.925	2.300
5.04.0 1 Reserveringen		4.875		4.875	4.875	0	2.442	484	6.460	9.925	2.300

Tabel 8 Budgettaire gevolgen van uitvoering art. 5 Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven (bedragen x € 1.000)

5	Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven	Stand Ontwerp Begroting (1)	Mutaties Via NvW'e Amen-ten (2)	Stand Vast-ge- stelde Begro-ting (3)	Muta- ties 1e Sup- pletoi- re Begro- ting (4)	Stand 1e Sup- pletoi- re Begro- ting (5)	Muta- ties 2026 (7)	Muta- ties 2027 (8)	Muta- ties 2028 (9)	Muta- ties 2029 (10)	Muta- ties 2030 (11)
						27.79	27.79				
	Ontvangsten					7	7				
	Saldo afgesloten rekenin- gen					27.79	27.79				
5.10	gen					7	7				

Toelichting Verplichtingen

De mutaties op de verplichtingen zijn volledig gerelateerd aan de hieronder toegelichte uitgavenmutaties.

Uitgaven

5.01 Apparaat

De verhoging in 2025 van het beschikbare bedrag met € 3,1 miljoen is kleiner dan de gehanteerde norm en wordt daarom niet uiteengezet (zie de leeswijzer).

Dit artikel onderdeel wordt vanaf 2026 verlaagd met € -1,0 miljoen oplopend naar € -4,2 miljoen structureel in verband met de verwerking van tranche 2026 van de apparaatstaakstelling uit het hoofdlijnenakkoord van kabinet-Schoof. In de begroting 2025 is tranche 2025 reeds verdeeld over de dienstonderdelen van IenW. Nu volgt tranche 2026 welke tijdelijk was opgenomen onder artikel 98 van Hoofdstuk XII. De taakstelling voor RWS wordt ingevuld door verambtelijking van de inhuur, afbouw materiële kosten en de bijdrage aan beleidsondersteuning en advies (BOA taken).

5.02 Overige uitgaven

De verhoging in 2025 van het beschikbare bedrag met € -1,8 miljoen is kleiner dan de gehanteerde norm en wordt daarom niet uiteengezet (zie de leeswijzer).

De belangrijkste mutaties op dit artikel betreffen een budgetneutrale herschikking van de middelen voor landelijke taken. Een deel van deze middelen maakt deel uit van het Exploitatie en Onderhoudsbudget en wordt met ingang van 2026 verantwoord op artikel 3.2 Onderhoud en vernieuwing € -1.749,5 miljoen.

Het overboeken van de middelen CA Instandhouding € 486,7 miljoen In het Coalitieakkoord zijn extra middelen beschikbaar gesteld voor exploitatie, onderhoud en vernieuwing van de Rijksinfrastructuur. Bij Voorjaarsnota 2023 zijn deze middelen van de aanvullende post overgeboekt naar het Deltafonds voor de jaren 2026-structureel (artikel 5.04 Reserveringen). Met deze mutaties worden de beschikbaar gestelde middelen overgeboekt naar de artikelen waar ze worden ingezet voor de instandhouding van onze dijken, duinen en dammen.

5.03 Investeringsruimte

De verlaging van dit artikelonderdeel met € 27,5 miljoen is hoofdzakelijk opgebouwd uit volgende mutaties, een verhoging ad € 2,8 miljoen als gevolg van de verwerking van het saldo 2024, kasschuiven naar latere jaren van € -12,8 miljoen, taakstellende verlaging eindejaarsmarge € -17,0 miljoen en enkele kleinere boekingen van per saldo € - 0,5 miljoen.

Saldo 2024

De verhoging van het beschikbare budget bij Voorjaarsnota met € 2,8 miljoen is het gevolg van de technische verwerking van het saldo 2024.

Kasschuiven

Middels overboekingen binnen het Deltafonds wordt in verschillende jaren een beroep gedaan op de investeringsruimte. Met de kasschuif wordt de investeringsruimte in lijn gebracht met het beroep dat wordt gedaan op de investeringsruimte.

Overboekingen binnen het Deltafonds

Vanuit de investeringsruimte worden de volgende items gefinancierd:

- Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie (DPRA) € -10 miljoen
Dit betreft een budgetoverheveling voor het DPRA programma die wordt aangevuld om bestaande inzichten over gevolgen van extreem weer te blijven ontsluiten. Het gaat hierbij om ondersteuning van het DPRA programma decentrale procesondersteuning, ontwikkeling van kennis, ontwikkeling van standaarden, bewustwording en aanpak van bovenregionale wateroverlast.
- Excessieve prijsstijgingen € -43,7 miljoen
Als gevolg van inflatie door onzekerheid in de wereld onder meer door de oorlog in Oekraïne en de daaropvolgende energie- en staalcrisis zijn de prijzen in de GWW sector enorm gestegen. De kosten voor de exploitatie en het onderhoud van de RWS netwerken zijn daardoor ook fors toegenomen. De budgetten op instandhouding zijn via IBOI geïndexeerd. Deze indexering is echter lager dan de GWW index. Het verschil tussen GWW Index en IBOI is de benodigde compensatie ter dekking van de excessieve prijsstijgingen.
- Vernieuwing SAP € -7,5 miljoen
Dit betreft de bijdrage van het Deltafonds in de kosten van het project Vernieuwing Generieke Processen SAP.
- Capaciteit HWS € -7,6 miljoen
De financiering van de benodigde capaciteit voor aanleg hoofdwatersystemen wordt doorgetrokken naar 2032.
- Beleidsreserveringen € 26,4 miljoen
De afgelopen jaren is gebleken is dat van de onderzoeksreservering niet of nauwelijks gebruik wordt gemaakt. De gereserveerde middelen worden daarom teruggeboekt naar de investeringsruimte.
- Stoffen en waterketen € -40,0 miljoen
Vanwege het aflopen van de beleidsreservering voor de Delta aanpak Waterkwaliteit in 2025 en de nog resterende uitdagingen in het kader van Stoffen en waterketen wordt voor 2026-2029 extra middelen (€ 10,0 miljoen per jaar) overgeboekt naar het uitvoeringsartikel ten behoeve van investeringen in vergunningverlening, toezicht en handhaving, terugdringen van PFAS in de leefomgeving, zekerstellen van voldoende drinkwater van hoge kwaliteit en bescherming van drinkwaterbronnen, aanpak van microverontreinigingen en microplastics; voortzetten van wetenschappelijk onderzoek en de doorontwikkeling van instrumenten voor bedrijven en overheden.

- KRW € -168 miljoen
In de jaren 2026 en 2027 wordt respectievelijk € 68 en 100 miljoen aan de KRW vanuit de investeringsruimte toegevoegd. Dit betreft een budgetoverheveling voor tegenvallende kosten van de uitvoering van de KRW.
- MONS € -9,7 miljoen
In 2021 is besloten tot uitvoering van een meerjarenprogramma Monitoring Onderzoek Natuurversterking Soortenbescherming, dat door RWS wordt uitgevoerd. De kosten van de inzet van schepen was echter niet begroot, omdat verwacht werd dat deze kosten onder de 'apparaatskosten' van RWS zouden vallen. Dit bleek niet het geval en deze kosten (€ 9,7 miljoen) waren daarom tijdelijk gefinancierd uit het Deltaplan Zoet water. Met deze mutatie worden de beleidsreservering Deltaplan Zoetwater weer aangevuld.
- HWBP € -1.000,0 miljoen.
Dit betreft een budgetoverheveling, vanwege het voorziene tekort op de gereserveerde middelen voor het HWBP wordt een beleidsreservering van € 1 miljard op artikel 5.04 Reserveringen opgenomen.
- Taakstelling eindejaarsmarge
Het voordelig saldo 2024 op het DF is gekort met € -17,0 miljoen als gevolg van de dekking voor Herstel Toeslagen.
- Diverse kleinere overboekingen van per saldo € 4,4 miljoen.

Voor de kasritme van de overboekingen wordt verwezen naar de verdiepingsbijlage artikel 5.03 Investeringsruimte.

5.04 Reserveringen

Overboekingen binnen het Deltafonds

Vanuit de investeringsruimte worden de volgende items gefinancierd:

- CA Instandhouding € -1.448,5 miljoen

In het Coalitieakkoord zijn extra middelen beschikbaar gesteld voor exploitatie, onderhoud en vernieuwing van de Rijksinfrastructuur. Bij Voorjaarsnota 2023 zijn deze middelen van de aanvullende post overgeboekt naar het Deltafonds voor de jaren 2026-structureel (artikel 5.04 Reserveringen). Met deze mutaties worden de beschikbaar gestelde middelen overgeboekt naar de artikelen waar ze worden ingezet voor de instandhouding van onze dijken, duinen en dammen.

- CA instandhouding vernieuwing € -76,8 miljoen
In het Coalitieakkoord zijn extra middelen beschikbaar gesteld voor exploitatie, onderhoud en vernieuwing van de Rijksinfrastructuur. Bij Voorjaarsnota 2023 zijn deze middelen van de aanvullende post overgeboekt naar het Deltafonds voor de jaren 2026-structureel (artikel 5.04 Reserveringen). Met deze mutaties worden de beschikbaar gestelde middelen overgeboekt naar de artikelen waar ze worden ingezet voor de instandhouding van onze dijken, duinen en dammen.
- CA Instandhouding Wettelijke verplichting energiebesparing € -8,7 miljoen
Voor de uitvoering van de nieuwe wettelijke verplichting energiebesparing uit de omgevingswet wordt € -8,7 miljoen overgeboekt naar de uitvoeringsartikelen. De uitvoering vindt plaats op natuurlijke momenten. Bij uitvoering op niet-natuurlijke momenten zou dit leiden tot een exponentieel hoger benodigd budget en maat-

- schappelijke hinder.
- CA Instandhouding exogene tegenvallers € -18,0 miljoen
Dit betreft compensatie van tegenvallers die zijn ontstaan en waarop RWS geen invloed heeft (exogene tegenvallers). Het betreft tegenvallers die in 2024 zijn ontstaan en waarvoor in 2025 compensatie wordt verleend.
  - Beleidsreserveringen € -26,4 miljoen
De afgelopen jaren is gebleken dat van de onderzoeksreservering niet of nauwelijks gebruik wordt gemaakt. De gereserveerde middelen worden daarom teruggeboekt naar de investeringsruimte.
  - MONS € 9,7 miljoen
In 2021 is besloten tot uitvoering van een meerjarenprogramma Monitoring Onderzoek Natuurversterking Soortenbescherming, dat door RWS wordt uitgevoerd. De kosten van de inzet van schepen was echter niet begroot, omdat verwacht werd dat deze kosten onder de 'apparaatskosten' van RWS zouden vallen. Dit bleek niet het geval en deze kosten (€ 9,7 miljoen) waren daarom tijdelijk gefinancierd uit het Deltaplan Zoetwater. Met deze mutatie worden de beleidsreservering Deltaplan Zoetwater weer aangevuld.
  - HWBP € 1.000,0 miljoen.
Dit betreft een budgetoverheveling vanwege het voorziene tekort op de gereserveerde middelen voor het HWBP (gevolg van niet halen van ambitie tot goedkopere aanleg) wordt een beleidsreservering van € 1 miljard op artikel 5.04 Reserveringen opgenomen.
  - Rivierverruiming Maas € 6,2 miljoen
De mutatie betreft doorwerking/terugboeking vanwege eerdere leenconstructie uit beleidsreservering Integraal Rivier Management voor prijsstijgingen bij projecten Rivierverruiming Maas. Met deze mutatie wordt de beleidsreservering weer aangevuld.

Ontvangsten

5.10 Saldo afgesloten rekeningen

De verhoging van het beschikbare budget bij Voorjaarsnota met € 27,8 miljoen is het gevolg van de technische verwerking van het saldo 2024.

3.6 Artikel 6 Bijdragen andere begrotingen Rijk

Budgettaire gevolgen van uitvoering

Tabel 9 Budgettaire gevolgen van uitvoering art. 6 Bijdragen andere begrotingen Rijk (bedragen x € 1.000)

6	Bijdragen andere begrotingen Rijk	Stand Ontwerp Begroting (1)	Mutaties Via NvW'e Amen-ten (2)	Stand Vast-ge- stelde Begro-ting (3)	Mutaties 1e Sup-pletoi- re Begro-ting (4)	Stand 1e Sup-pletoi- re Begro-ting (5)	Mutaties 2026 (7)	Mutaties 2027 (8)	Mutaties 2028 (9)	Mutaties 2029 (10)	Mutaties 2030 (11)
		1.555		1.555		1.556	259.4	87.46	45.23	-	64.79
Ontvangsten		.433		.433	586	.019	08	4	1	4.965	5
	Ten laste van begroting	1.555		1.555		1.556	259.4	87.46	45.23	-	64.79
6.09	IenW	.433		.433	586	.019	08	4	1	4.965	5
6.09.0	Ten laste van begroting	1.555		1.555	586	1.556	-	87.46	45.23	-	-
1	IenW	.433		.433		.019	259.4	4	1	4.965	64.79

Tabel 9 Budgettaire gevolgen van uitvoering art. 6 Bijdragen andere begrotingen Rijk (bedragen x € 1.000)

6	Bijdragen andere begrotingen Rijk	Stand Ontwerp Begroting (1)	Mutaties Via NvW'e Amen- de- men- ten (2)	Stand Vast- ge- stelde Begro- ting (3)	Muta- ties 1e Sup- pletoi- re Begro- ting (4)	Stand 1e Sup- pletoi- re Begro- ting (5)	Muta- ties 2026 (7)	Muta- ties 2027 (8)	Muta- ties 2028 (9)	Muta- ties 2029 (10)	Muta- ties 2030 (11)	
							08					
							5					

Toelichting

De verlaging van het artikelonderdeel is voornamelijk het gevolg van overboekingen naar andere ministeries en naar de beleidsbegroting van lenW. Voor een nadere toelichting is bij de uitgavenartikelen een toelich- ting opgenomen.

3.7 Artikel 7 Investeren in waterkwaliteit

Budgettaire gevolgen van uitvoering

Tabel 10 Budgettaire gevolgen van uitvoering art. 7 Investeren in waterkwaliteit (bedragen x € 1.000)

7	Investeren in waterkwaliteit	Stand Ontwerp Begroting (1)	Muta- ties Via NvW'e Amen- de- men- ten (2)	Stand Vast- ge- stelde Begro- ting (3)	Muta- ties 1e Sup- pletoi- re Begro- ting (4)	Stand 1e Sup- pletoi- re Begro- ting (5)	Muta- ties 2026 (7)	Muta- ties 2027 (8)	Muta- ties 2028 (9)	Muta- ties 2029 (10)	Muta- ties 2030 (11)
Verplichtingen		160.4		160.4	230.3	390.7	54.84	184.2	90.23	31.14	
		22		22	23	45	6	36	8	1	7.232
Uitgaven		159.7		159.7		167.7	17.10	213.0	138.4	42.86	16.16
		86		86	7.930	16	2	94	75	8	7
7.01 Ontwikkeling Kaderrichtlijn Water		83.31		83.31	–	80.02	41.45	160.6	93.67		
		4		4	3.294	0	0	83	9	2.659	
7.01.0 Real.progr.Kaderrichtlijn water		83.31		83.31	–	80.02	41.45	160.6	93.67		
		4		4	3.294	0	0	83	9	2.659	
7.02 Ontwikkeling waterkwali- teit		55.24		55.24	2.349	57.59	12.41	43.12	35.08	30.10	16.03
		5		5		4	8	0	5	0	1
7.02.0 Aanleg waterkwaliteit		45.21		45.21	1.749	46.96	12.41	43.12	35.08	30.10	16.03
		8		8		7	8	0	5	0	1
- Waarvan bijdrage aan agent- schap RWS			103			103					
7.02.0 Planning waterkwaliteit		10.02		10.02	600	10.62					
		7		7		7					
- Waarvan bijdrage aan agent- schap RWS			5.933		5.933	500	6.433				
7.03 Studiekosten waterkwali- teit		21.22		21.22	8.875	30.10	11.93			10.10	
		7		7		2	0	9.291	9.711	9	136
7.03.0 Studiekosten waterkwali- teit		21.22		21.22	8.875	30.10	11.93			10.10	
		7		7		2	0	9.291	9.711	9	136
- Waarvan bijdrage aan agent- schap RWS			4.856		4.856	2.479	7.335	– 820	– 959	– 539	– 539
Ontvangsten		0		0	988	988	225				

Toelichting Verplichtingen

De hogere verplichtingen bij Voorjaarsnota van € 230,3 miljoen wordt met name veroorzaakt door de technische verwerking van het saldo 2024 (een verhoging met € 251,6 miljoen) en een verplichtingschuif naar latere jaren € -22,7 miljoen. Daarnaast zijn er enkele kleinere boekingen van per saldo € -1,4 miljoen.

Saldo 2024

De verhoging van het beschikbare budget bij Voorjaarsnota met € 251,6 miljoen is het gevolg van de technische verwerking van het saldo 2024.

Verplichtingschuif

De verplichtingschuif betreft met name:

- Een verplichtingschuif voor subsidies Waterzuivering Medicijnresten 1e en 2e tranche € -39,3 miljoen. Voor de 1e tranche zijn inkoopovereenkomsten ontbonden en worden omgezet in een subsidieregeling. Waterschappen hebben aangegeven meer tijd nodig te hebben voor het aanpassen van de rioolwaterzuiveringsinstallaties, waardoor subsidieaanvragen later worden ingediend en/of worden beschikt. De 1e tranche van de subsidieregeling zal in 2025 worden afgerond. In 2025 zal naar verwachting de 2e tranche van de subsidieregeling open worden gesteld.
- *KRW MN € 12 miljoen: Door een voorspoedige voorbereiding van de aanbesteding is de verwachting dat deze, in tegenstelling tot eerdere verwachtingen, reeds in 2025 zal leiden tot het aangaan van de verplichting en daardoor worden de middelen nu al naar voren gehaald uit latere jaren.*
- *KRW ZN: Door een langere doorlooptijd van de planfase worden verplichtingen voor minnelijke grondverwerving en realisatie later aangegaan. De oorzaak voor de langere doorlooptijd van de planstudie komt met name door hernieuwde stikstof berekeningen, de uitspraak van het Europese Hof dat er geen tijdelijke achteruitgang waterkwaliteit mag zijn in de aanleg fase en de discussie over al dan niet onteigenen van een beschermingszone rondom de geulen. 2. Het doorschuiven van de risicoreservering.*
- Daarnaast zijn er enkele kleinere verschuivingen van per saldo € -4,6 miljoen.

Uitgaven

Artikel 7.01 Ontwikkeling Kaderrichtlijn Water

De verhoging van dit artikelonderdeel met € 3,3 miljoen is hoofdzakelijk opgebouwd uit volgende mutaties, een verhoging ad € 30,3 miljoen als gevolg van de verwerking van het saldo 2024, kasschuiven naar latere jaren van € -38,5 miljoen en enkele kleinere boekingen van per saldo € -4,9 miljoen

Saldo 2024

De verhoging van het beschikbare budget bij Voorjaarsnota met € 30,3 miljoen is het gevolg van de technische verwerking van het saldo 2024.

Overboekingen binnen het Deltafonds

In de jaren 2026 en 2027 wordt respectievelijk € 68 en 100 miljoen aan de KRW vanuit de investeringsruimte toegevoegd. Dit betreft een budget-

overheveling voor tegenvallende kosten van de uitvoering van de KRW.

Kasschuiven

KRW ZN € -38,5 miljoen : Door een langere doorlooptijd van de planfase vinden de uitgaven voor minnelijke grondverwerving en realisatie later plaats. De oorzaak voor de langere doorlooptijd van de planstudie komt met name door hernieuwde stikstof berekeningen. de uitspraak van het Europese Hof dat er geen tijdelijke achteruitgang waterkwaliteit mag zijn in de aanleg fase en de discussie over al dan niet onteigenen van een beschermingszone rondom de geulen.

Het doorschuiven van de risicoreservering.

Artikel 7.02 Ontwikkeling waterkwaliteit

De belangrijkste mutatie op dit artikel onderdeel is een kasschuif op het programma aanpak grote wateren. Deze kasschuif, waarmee € 127,3 miljoen vanuit de periode 2031-2034 naar de periode 2025-2030 wordt gehaald, betreft een budgetschuif als gevolg van afspraken met RWS ten aanzien van inzet van fte's waardoor dit programma voortvarend kan worden voortgezet.

Artikel 7.03 Studiekosten

De verhoging van dit artikel onderdeel met € 8,9 miljoen is hoofdzakelijk opgebouwd uit volgende mutaties, een verhoging ad € 12,2 miljoen als gevolg van de verwerking van het saldo 2024, kasschuiven naar latere jaren van € -3,6 miljoen en enkele kleinere boekingen van per saldo € 0,3 miljoen.

Saldo 2024

De verhoging van het beschikbare budget bij Voorjaarsnota met € 12,2 miljoen is het gevolg van de technische verwerking van het saldo 2024.

Kasschuiven

De verschuiving naar latere jaren van € -3,6 miljoen betreft Waterkwaliteit KRW Ecologie waarbij het kasritme in lijn is gebracht met de meest recente inzichten ten behoeve van innovatieve monitoring € -2,5 miljoen.

Voor het programma Monitoring Onderzoek Natuurversterking Soortenbescherming (MONS). Op het moment van opdrachtverlening was nog niet bekend welke capaciteit benodigd was voor de jaren 2026 tot en met 2030. Ter financiering is een kasschuif noodzakelijk waarbij € -1,1 miljoen vanuit 2025 naar de periode 2028-2030 wordt verschoven.

Overboekingen binnen het Deltafonds

Vanwege het aflopen van de beleidsreservering voor de Delta aanpak Waterkwaliteit in 2025 en de nog resterende uitdagingen in het kader van Stoffen en waterketen wordt voor 2026-2029 extra middelen (€ 10,0 miljoen per jaar) overgeboekt naar het uitvoeringsartikel ten behoeve van investeringen in vergunningverlening, toezicht en handhaving, terugdringen van PFAS in de leefomgeving, zekerstellen van voldoende drinkwater van hoge kwaliteit en bescherming van drinkwaterbronnen, aanpak van microverontreinigingen en microplastics; voortzetten van wetenschappelijk onderzoek en de doorontwikkeling van instrumenten voor bedrijven en overheden.

4 Bijlagen

4.1 Bijlage 1: Verdiepingsbijlage

Artikel 1 Investeren in waterveiligheid

Tabel 11 Artikel 1 Investeren in waterveiligheid

	To- taal	202 5	202 6	202 7	202 8	202 9	203 0	203 1	203 2	203 3	203 4	203 5	203 6	203 7	203 8
01 Investeren in waterveiligheid															
Ontwerpbe- groting 2024 arti- kelonder- deel 01.01 Grote pro- jecten wa- terveilig- heid		36.0 04	60.1 22	35.1 19	163. 582	6.63 4	7.22 9								
Desaldering ontvangst Maaswerken	110	110													
Kasschuiven Investeren in waterveilig- heid HWBP-2	0	57.1 70	44.7 88	21.0 10	6.00 8	230	0								
Meevaller Zandmaas (artikel 5.03)	8	2.15 8	– 111				– 7								
Budgetover- heveling van het HWBP naar het HWBP-2 (arti- kel 1.02)	2	2.82 37	8	237	2.54 0										
Saldo 2024: Investeren in waterveilig- heid	13.4 73	13.4 73													
Mutaties Voorjaars- nota 2024		70.6 79	44.7 80	20.7 73	8.54 8	230	343	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eer- ste supple- toire wet 2024 arti- kelonder- deel 01.01 Grote pro- jecten wa- terveilig- heid		106. 683	15.3 42	14.3 46	172. 130	6.86 4	7.57 2	0	0	0	0	0	0	0	0
Ontwerpbe- groting 2024 arti- kelonder- deel 01.02 Ontwikke- ling water- veiligheid		490. 979	716. 188	666. 251	520. 841	541. 258	509. 776	411. 090	535. 622	616. 762	523. 907	556. 608	536. 135	487. 005	404. 523
Budgetover- heveling In- vesteren in waterveilig- heid HWBP	1.83 3	– 260	161	161	161	161	161	161	161	161	161	161	161	161	161

Tabel 11 Artikel 1 Investeren in waterveiligheid

01 Investeren in waterveiligheid	To- taal	202 5	202 6	202 7	202 8	202 9	203 0	203 1	203 2	203 3	203 4	203 5	203 6	203 7	203 8
(artikel 5.01)															
Budgetoverheveling IRM (artikel 5.04)	10.9 65					10.7 25	240								
Budgetoverheveling Project WBI 2023 (artikel 5.04)	5.00 0		5.00 0												
Budgetoverheveling Rijkskanaaldijken naar uitvoering RWS (artikel 5.04)	2.00 0		2.00 0												
Budgetoverheveling Rivierverruiming Maas (artikel 5.04)	– 6.22 6	– 3.24 2		– 1.28 4	– 1.70 0										
Budgetoverheveling Toetsing regionale keringen (artikel 1.01)	123	123													
Budgetoverheveling van het HWBP naar het HWBP-2 (artikel 1.01)	– 2.82 2	– – –	– 37 –	– – –	– 2.54 0	237									
Desalderingen	639	639													
HXII: budgetoverheveling inhuur RvdR 2.0	– 2.43 0	– – –	– 810 810	– 810 810											
Kasschuiven Investeren in waterveiligheid	0	15.9 75	80.1 09	169. 715	160. 995	2.37 1	171. 915	38.2 85	121. 470	113. 066	116. 290	72.0 44	4.25 9	225. 650	291. 586 ¹⁾
Kasschuif tgv generale beeld	0	20.0 00	255. 000	90.0 00	50.0 00		60.0 00	70.0 00	55.0 00	15.0 00	15.0 00				
Meevaller Kribverlaging Pannerdensch Kanaal (artikel 5.03)	– 3.52 5	– 3.52 5													
Saldo 2024: artikel 1 Investeren in waterveiligheid	– 85.8 86	– 85.8 86													
Mutaties		–	–	–	–			–	–	–	–	–			
Voorjaarsnota 2024		55.0	170.	81.8	114.	13.2	112.	31.8	66.3	97.9	101.	71.8	4.42	225.	291.
Stand eerste supplementaire wet 2024 artikelonderdeel 01.02		23	548	85	834	57	076	76	09	05	129	83	0	811	747
		435.	545.	584.	406.	554.	621.	442.	469.	518.	422.	484.	540.	712.	696.
		956	640	366	007	515	852	966	313	857	778	725	555	816	270

Tabel 11 Artikel 1 Investeren in waterveiligheid

01 Investeren in waterveiligheid	To-taal	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Ontwikkeling waterveiligheid															
1) van het bedrag 2038 wordt – 31.168 doorgeschoven naar 2039															
Ontwerpbe-groting 2024 arti-kelonder-deel 01.03 Studiekos-ten		33.497	29.182	32.627	20.836	17.723	16.872	13.672	13.672	13.688	13.432	13.432	13.432	13.432	13.432
Budgetover-heving DPR A (artikel 1.03)	10.000	2.605	1.395	1.200	1.200	1.200	1.200	1.200	1.200	1.200	1.200	1.200	1.200	1.200	1.200
Budgetover-heving van Staf DC naar RWS BOA (ar-tikel 5.02)	844	844													
Budgetover-heving Her-schikking kas-budget DF afd. GWB/WW (artikel 7.03)	15	15													
Budgetover-heving Ken-nisonderzoek Water en Bo-dem Deltares 2025 (artikel 7.03)	–	–	115	115											
HXII: Op-dracht NEN Wateroverlast OSKA	–	–	55	–	55										
Budgetover-heving Toet-sing regionale keringen (arti-kel 1.02)	–	–	123	123											
Budgetover-hevelng im-pulsregeling (artikel 2.02)	871	871													
HXII Kennis-onderzoek Water en Bo-dem Deltares 2025	2.888	2.888	8	8											
HXII: Budget dekking in-huur Cyber-veiligheid	–	–	964	643	321										
HXII: Her-schikking sub-sidie Waters-	–	–	400	100	100	100	100								

Tabel 11 Artikel 1 Investeren in waterveiligheid

	To- taal	202 5	202 6	202 7	202 8	202 9	203 0	203 1	203 2	203 3	203 4	203 5	203 6	203 7	203 8
01 Investeren in waterveiligheid															
noodmuseum															
HXII: Overheveling van FTE Cyberveiligheid	– 9.82 8	– 702	– 702	– 702	– 702	– 702	– 702	– 702	– 702	– 702	– 702	– 702	– 702	– 702	– 702
Kasschuiven Investeren in waterveiligheid	– 0	18.1 38	6.60 3	2.73 3	8.35 6	446									
KGG: overboeking ministeries IPCC TSU	– 1.40 0	– 350	– 350	– 350	– 350										
LNV overboeking ministerie Groenblauwe	0														
OCW: overboeking ministerie SIA	– 1.00 0	– 250	– 250	– 250	– 250										
Saldo 2024: artikel 1 Investeren in waterveiligheid	19.1 35	19.1 35													
VRO: Overboeking ministeries NE-PROM KAN Platform	– 40 – 40														
VWS overboeking ministeries Groenblauwe Netwerken	30	15	15												
Mutaties															
Voorjaarsnota 2024		3.25 2	7.50 0	2.72 6	8.15 4	944	498	498	498	498	702	702	702	702	702
Stand eerste suppletoire wet 2024 artikelonderdeel 01.03 Studiekosten		36.7 49	36.6 82	35.3 53	28.9 90	18.6 67	17.3 70	14.1 70	14.1 70	12.9 86	12.7 30	12.7 30	12.7 30	12.7 30	12.7 30
Totaal Uitgaven stand ontwerpbegroting 2024 Investeren in waterveiligheid		560. 480	805. 492	733. 997	705. 259	565. 615	533. 877	424. 762	549. 294	630. 450	537. 339	570. 040	549. 567	500. 437	417. 955
Totaal Uitgaven stand eerste suppletoire wet 2024 Investeren in waterveilig-		579. 388	597. 664	634. 065	607. 127	580. 046	646. 794	457. 136	483. 483	531. 843	435. 508	497. 455	553. 285	725. 546	709. 000

Tabel 11 Artikel 1 Investeren in waterveiligheid

01 Investeren in waterveiligheid	To-taal	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Ontwerpbe-groting 2024 arti-kelonder-deel 01.09 Ontvang-sten inves-teren in wa-terveilig-heid		167.535	150.786	157.715	178.013	192.523	187.905	209.466	211.335	194.004	220.954	192.267	197.148	190.040	190.040
Desaldering ontvangsten HWBP	639	639													
Desaldering ontvangsten Maaswerken	110	110													
Kasschuiven Ontvangsten Investeren in waterveilig-heid	0	7.086	1.433	278	1	1.123	9.4057								
Saldo 2024: Investeren in waterveilig-heid ontvang-sten	1.277	1.277													
Mutaties Voorjaars-nota 2024		7.614	1.433	278	1	1.123	9.4057	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eer-ste supple-toire wet 2024 arti-kelonder-deel 01.09 Ontvang-sten inves-teren in wa-terveilig-heid		159.921	152.219	157.993	179.134	183.120	201.562	209.466	211.335	194.004	220.954	192.267	197.148	190.040	190.040
Totaal Ont-vangsten stand ont-werpbegro-ting 2024 Investeren in watervei-ligheid		167.535	150.786	157.715	178.013	192.523	187.905	209.466	211.335	194.004	220.954	192.267	197.148	190.040	190.040
Totaal Ont-vangsten stand eerste suppletoire wet 2024 In-vesteren in waterveilig-heid		159.921	152.219	157.993	179.134	183.120	201.562	209.466	211.335	194.004	220.954	192.267	197.148	190.040	190.040

Artikel 2 Investeren in zoetwatervoorzieningen

Tabel 12 Artikel 2 Investeren in zoetwatervoorzieningen

	To- taal mu- tatie	202 5	202 6	202 7	202 8	202 9	203 0	203 1	203 2	203 3	203 4	203 5	203 6	203 7	203 8
02 Investeren in zoetwa- tervoorziening															
Ontwerpbegroting 2024 artikelonderdeel 02.02 Ontwikkeling zoetwatervoorziening		48.0	46.8	65.9	41.7	11.8									
BCF: Deltaplan Zoetwater Fase 2	- 7	- 7													
Budgetoverheveling im- pulsregeling (artikel 1.03)	871	871													
Budgetoverheveling BOA Zoetwater (artikel 2.03)	1	1													
Budgetoverheveling Noordervaart (artikel 3.02)	460	460													
Desaldering zoetwater- voorziening	112	112													
Kasschuiven Investeren in Zoetwatervoorziening	0	12.0	7.30	1.25	2.48	984									
Meevaller monitoring Mar- kerwadden (artikel 5.03)	- 19													- 19	
Meevaller Zoetwater (arti- kel 5.03)	- 22													- 22	
Saldo 2024 Investeren in zoetwatervoorziening	5.93	5.93													
	3	3													
Mutaties Voorjaarsnota 2024	7.31	7.30	1.25	2.48	984	0	0	0	0	- 19	- 22	0	0	0	0
Stand eerste suppletoi- re wet 2024 artikelon- derdeel 02.02 Ontwik- keling zoetwatervoor- ziening	40.7	54.1	67.1	44.2	12.7	258	258	258	258	258	258	258	258	258	258
Ontwerpbegroting 2024 artikelonderdeel 02.03 Studiekosten	11.1	2.20	2.20	1.00	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Budgetoverheveling BOA Zoetwater (artikel 2.02)	- 1	- 1													
LVVN: Overboeking Door- ontwikkeling model onver- zadigde zone N	219	219													
Saldo 2024 Investeren in zoetwatervoorziening	1.57	1.57													
	4	4													
Mutaties Voorjaarsnota 2024	1.35	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste suppletoi- re wet 2024 artikelon- derdeel 02.03 Studie- kosten	12.4	2.20	2.20	1.00	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal Uitgaven stand ontwerpbegroting 2024 Investeren in zoetwa- tervoorziening	59.2	49.0	68.1	42.7	11.8	258	258	258	277	280	258	258	258	258	258
Totaal Uitgaven stand eerste suppletoire wet 2024 Investeren in zoetwatervoorziening	53.2	56.3	69.3	45.2	12.7	258	258	258	258	258	258	258	258	258	258

Tabel 12 Artikel 2 Investeren in zoetwatervoorzieningen

	To- taal	202 5	202 6	202 7	202 8	202 9	203 0	203 1	203 2	203 3	203 4	203 5	203 6	203 7	203 8	
02 Investeren in zoetwa- tervoorziening	mu- tatie															
Ontwerpbegroting																
2024 artikelonderdeel																
02.09 Ontvangsten in- vesteren in waterkwan- titeit en zoetwatervoor- zieningen																
Desaldering Zoetwater- voorziening		112	112													
Saldo 2024 Investeren in zoetwatervoorziening		-	-													
		112	112													
Mutaties Voorjaarsnota 2024																
		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Stand eerste suppletoi- re wet 2024 artikelon- derdeel 02.09 Ontvang- sten investeren in wa- terkwantiteit en zoet- watervoorzieningen																
		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Totaal Ontvangsten stand ontwerpbro- ging 2024 Investeren in zoetwatervoorziening																
		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Totaal Ontvangsten stand eerste suppletoi- re wet 2024 Investeren in zoetwatervoorzie- ning																
		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

Artikel 3 Exploitatie, onderhoud en vernieuwing

Tabel 13 Artikel 3 Exploitatie, onderhoud en vernieuwing

Ontwerpbegroting 2024 artikelonderdeel 03.02 On- derhoud en vernieuwing		388. 962	337. 306	316. 188	381. 089	430. 609	423. 058	415. 285	410. 590	264. 591	296. 857	296. 858	313. 784	313. 784	250. 493
Meevaller GVO Stuwen in de Lek (artikel 5.03)		- 1.93			- 1.92										
		1	- 6		5										
Kasschuiven Beheer. On- derhoud en Vervanging		10.1 0	19.3 48	762	22.3 26	68.4 95	119. 182	47.5 59	46.5 17	20.5 69	37.4 12	42.6 89	43.6 86	47.6 89	47.6 89
Budgetoverheveling Noordervaart (artikel 2.02)		460	460												
E&O Excessieve prijsstij- gingen (artikel 5.03)		43.7 20	39.7 0		4.00 0										
Budgetoverheveling Her- schikking Landelijke Taken (artikel 5.02)		1.74 9.54	3	100. 749	123. 996	122. 246	119. 738	122. 854	152. 708	156. 925	154. 440	142. 530	142. 711	136. 558	136. 558
Budgetoverheveling Ver- duurzaming gebouwen (artikel 5.03)		134	134												
JenV Verlenging EclecticIQ		- 51	- 51												
LVVN Pilot Predatiebeheer CA Instandhouding Wette- lijke verplichting energie- besparing (artikel 5.04)		600	300	300											
		7.05 0			2.00 0	2.00 0	425	425	425	425	425	425	425	425	425
CA Instandhouding Exoge- ne tegenvallers (artikel 5.04)		18.0 00	18.0 00												
CA Instandhouding Ver-		76.8								2.61	3.11	2.61	2.61	2.61	63.2

Tabel 13 Artikel 3 Exploitatie, onderhoud en vernieuwing

Ontwerpbegroting 2024		388.	337.	316.	381.	430.	423.	415.	410.	264.	296.	296.	313.	313.	250.
artikelonderdeel 03.02 Onderhoud en vernieuwing		962	306	188	089	609	058	285	590	591	857	858	784	784	493
nieuwing (artikel 5.04)	22									8	6	8	8	8	34
CA Instandhouding (artikel 5.04)	906.							13.1	13.1	160.	147.	149.	139.	140.	142.
	651	0	0	0	0	0	0	07	07	098	416	889	814	814	406
Saldo 2024 Exploitatie, onderhoud en vernieuwing	3.85	3.85													
Mutaties Voorjaarsnota 2024	1	1													
Stand eerste suppletore wet 2024 artikelonderdeel 03.02 Onderhoud en vernieuwing		401.068	458.306	441.146	481.084	487.852	427.155	533.966	627.564	602.741	627.756	635.190	636.460	641.463	641.352
Totaal Uitgaven stand ontwerpbegroting 2024 Exploitatie, onderhoud en vernieuwing		397.223	351.487	333.286	397.933	447.252	440.035	436.027	431.810	273.114	305.380	305.381	322.307	322.307	259.016
Totaal Uitgaven stand eerste suppletore wet 2024 Exploitatie, onderhoud en vernieuwing		409.352	472.487	458.244	497.928	504.495	444.132	553.374	647.450	622.344	646.009	653.464	654.036	659.039	659.039

Artikel 4 Experimenteren cf. art. III Deltawet

Tabel 14 Artikel 4 Experimenteren cf. art. III Deltawet

04 Experimenteren cf. art. III Deltawet	To-taal mutatie	202	202	202	202	202	203	203	203	203	203	203	203	203	203
		5	6	7	8	9	0	1	2	3	4	5	6	7	8
Ontwerpbegroting 2024 artikelonderdeel 04.02 GIV/PPS		96.590	91.586	62.915	62.699	62.894	62.432	59.219	59.069	61.816	61.830	58.953	58.474	55.429	59.328
Kasschuiven Experimenteren cf. art. III Deltawet		13.40	2.818	22.243	2.389	2.374	2.369	–	–	–	–	–	–	–	24.903
Saldo 2023 Experimenteren cf. art. III Deltawet	6.402	6.402													
Mutaties Voorjaarsnota 2024		19.843	2.818	22.243	2.389	2.374	2.369	–	–	–	–	–	–	–	24.903
Stand eerste suppletore wet 2024 artikelonderdeel 04.02 GIV/PPS		116.433	88.768	85.158	60.310	60.520	60.063	58.913	58.795	61.681	61.736	58.927	58.442	55.465	34.425
2) Van het bedrag 2038 wordt – 122 doorgeschoven naar 2039															
Totaal Uitgaven stand ontwerpbegroting 2024 Experimenteren cf. art. III Deltawet		96.590	91.586	62.915	62.699	62.894	62.432	59.219	59.069	61.816	61.830	58.953	58.474	55.429	59.328
Totaal Uitgaven stand eerste suppletore wet 2024 Experimenteren cf. art. III Deltawet		116.433	88.768	85.158	60.310	60.520	60.063	58.913	58.795	61.681	61.736	58.927	58.442	55.465	34.425

Artikel 5 Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven

Tabel 15 Artikel 5 Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven

	To- taal	202 5	202 6	202 7	202 8	202 9	203 0	203 1	203 2	203 3	203 4	203 5	203 6	203 7	203 8
05 Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven															
Ontwerpbegroting 2024 artikelonderdeel 05.01 Apparaat		312.729	321.914	314.853	309.703	309.952	305.453	303.740	293.490	293.490	293.490	293.490	293.490	294.244	293.334
Budgetoverheveling advisering Grensoverschrijdende PFAS (artikel 5.03)	1.228	307	307	307	307										
CA Instandhouding Critical Entities Resilience Directive (CER-richtlijn) (artikel 5.04)	668	668													
Bijdrage Deltafonds aan Vernieuwing SAP	7.537	4.012	2.437	1.088											
Budgetoverheveling HWS capaciteit 9.572 FTE aanleg (artikel 5.03)	7.650								7.650						
Budgetoverheveling Investeren in waterveiligheid HWBP (artikel 1.01)	1.833	260	161	161	161	161	161	161	161	161	161	161	161	161	161
Budgetoverheveling Programma MONS (artikel 7.03)	4.457		820	959	902	902	874								
Budgetoverheveling Stikstofdeskundigheid (artikel 5.03)	436	258	178												
Budgetoverheveling NTS ICBR project 2024-2029 (artikel 7.03)	1.612	310	425	425	425	27									
Budgetoverheveling Vernieuwing SAP (artikel 5.03)	7.537	4.012	2.437	1.088											
Budgetoverheveling Werkzaamheden BOA RWS 2025 - Microplastics (artikel 7.03)	1.367	1.367													
CA Instandhouding Wettelijke verplichting energiebesparing (artikel 5.04)	1.694	154	154	154	154	154	154	154	154	154	154	154			
HXII Apparaatstaakstelling tranche 2026 RWS	47.932		1.042	2.084	3.126	4.168	4.168	4.168	4.168	4.168	4.168	4.168	4.168	4.168	4.168
HXII Bijdrage detachering HBJZ	- 61	- 61													
LVVN bijdrage Waddenzee.nl	15	15													
Saldo 2024 Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven	- 158	- 158													
Mutaties Voorjaarsnota 2024	3.120	681	400	9	1.496	3.241	3.305	4.175	3.475	4.175	4.175	4.175	4.175	4.329	4.329
Stand eerste suppletoire wet 2024 artikelonderdeel 05.01 Apparaat	315.849	322.595	314.453	308.204	306.706	302.152	299.565	296.965	289.965	289.315	289.315	289.315	289.161	289.915	289.005

Tabel 15 Artikel 5 Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven

05 Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven	To-taal	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
---	---------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------

Ontwerpbegroting 2024 artikelonderdeel 05.02 Overige uitgaven		76.648	131.435	153.204	151.339	148.834	151.780	184.984	189.201	77.137	77.137	77.137	77.137	77.137	77.030
--	--	---------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Budgetoverheveling van Staf DC naar RWS BOA (artikel 1.03)	–	–	844	844												
--	---	---	-----	-----	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Budgetoverheveling Herschikking Landelijke Taken (artikel 3.02)	1.74	9.54	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	3	3	100.749	123.996	122.246	119.738	122.854	152.708	156.925	154.440	142.530	142.711	136.558	136.558	137.530	

HXII: Maatwerk KNMI-RWS (deel DF)	1.180	1.180														
-----------------------------------	-------	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

HXII: Implementatie LVO fase 1	110	110														
--------------------------------	-----	-----	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

LVVN Pilot Predatiebeheer	–	–	300	300												
---------------------------	---	---	-----	-----	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

LVVN SOK meetnetten watervogels en slaappaatsen	–	–	816	157	160	163	166	170								
---	---	---	-----	-----	-----	-----	-----	-----	--	--	--	--	--	--	--	--

CA Instandhouding (artikel 5.04)	486.695								11.773	11.773	97.759	85.849	86.030	79.877	79.877	80.849
----------------------------------	---------	--	--	--	--	--	--	--	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------

Saldo 2024 Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven	536	536														
---	-----	-----	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Mutaties Voorjaarsnota 2024	1.835	100.909	124.159	122.412	119.908	122.854	164.481	168.698	56.681	56.681	56.681	56.681	56.681	56.681	56.681
------------------------------------	--------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Stand eerste supplettoire wet 2024 artikelonderdeel 05.02 Overige uitgaven	74.813	30.526	29.045	28.927	28.926	28.926	20.503	20.503	20.456	20.456	20.456	20.456	20.456	20.456	20.349
---	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Ontwerpbegroting 2024 artikelonderdeel 05.03 Investeringsruimte	55.400	98.760	126.257	44.913	41.500	116.945	127.299	82.380	82.795	100.186	154.298	214.087	253.050	380.505
--	---------------	---------------	----------------	---------------	---------------	----------------	----------------	---------------	---------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------

HXII: Overb DGWB-ILT Afsluitdijk	–	–	165	–	64	101										
----------------------------------	---	---	-----	---	----	-----	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Meevaller Zandmaas (artikel 1.01)	2.158	111					2.047									
-----------------------------------	-------	-----	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Meevaller Kribverlaging Pannerdensch Kanaal (artikel 1.02)	3.525	3.525														
--	-------	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Budgetoverheveling DPRA (artikel 1.03)	10.000		2.605	1.395	1.200	1.200	1.200	1.200	1.200	1.200						
--	--------	--	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--	--	--	--	--	--

Meevaller Monitoring Markerwadden (artikel 2.02)	19									19						
--	----	--	--	--	--	--	--	--	--	----	--	--	--	--	--	--

Meevaller Zoetwater (artikel 2.02)	22										22					
------------------------------------	----	--	--	--	--	--	--	--	--	--	----	--	--	--	--	--

Meevaller GVO Stuwten in de Lek (artikel 3.02)	1.931	6			1.925											
--	-------	---	--	--	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Budgetoverheveling E&O Excessieve prijs-	–	0	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	43.7		39.7			4.00										

Tabel 15 Artikel 5 Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven

05 Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven	To- taal mu- tatie	202 5	202 6	202 7	202 8	202 9	203 0	203 1	203 2	203 3	203 4	203 5	203 6	203 7	203 8
stijgingen (artikel 3.02)	20		20			0									
Budgetoverheveling Stikstofdeskundigheid (artikel 5.01)	436	258	178												
Budgetoverheveling advisering Grensoverschrijdende PFAS (artikel 5.01)	1.228	307	307	307	307										
Budgetoverheveling Vernieuwing SAP RWS aandeel (artikel 5.01)	7.537	4.012	2.437	1.088											
Budgetoverheveling HWS capaciteit 9.572 FTE aanleg (artikel 5.01)	7.650								7.650	0					
Budgetoverheveling Beleidstafel Grondwater (artikel 7.03)	3.000	500	500	500	500	500	500								
Budgetoverheveling Programmaruimte (artikel 5.04)	26.425	875	0	1.550	1.800	1.700	2.200	2.300	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
CA Instandhouding Stikstofdeskundigheid RWS (artikel 5.04)	436	258	178												
Budgetoverheveling Stoffen en Waterketen (artikel 7.03)	40.000		10.000	10.000	10.000	10.000									
Budgetoverheveling voor uitvoering door RWS (artikel 7.01)	168.000		68.000	100.000											
Budgetoverheveling Vorming reservering CES RWS (artikel 5.04)	2.494		668	668	579	579									
Budgetoverheveling IR ter compensatie MONS (artikel 5.04)	9.700				6.700	3.000									
Budgetoverheveling HWBP (artikel 5.04)	1.000							166.667	166.667	166.667	166.667	166.666	166.666		
HXII: Nationaal Water Plan	1.100	150	350	450	150										
Taakstelling eindejaarsmarge	16.954	16.954													
Kasschuiven Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven	0	12.851	66.170	61.473	38.019	21.480	56.142	125.951	124.648	117.764	96.870	42.780	17.009	243.475	365.678 ³⁾
Saldo 2024 Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven	2.821	2.821													
Mutaties Voorjaarsnota 2024	27.500	55.632	49.799	23.366	5.559	53.495	39.916	48.869	46.884	67.775	121.886	181.675	241.475	363.678	
Stand eerste supplettoire wet 2024 artikelonderdeel 05.03 Investeringsruimte	27.900	43.128	76.458	68.279	47.059	63.450	87.383	33.511	35.911	32.411	32.412	32.412	11.575	16.827	

3) van het bedrag

Tabel 15 Artikel 5 Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven

05 Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven	To-taal mutatie	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
2038 wordt 6.240 doorgeschoven naar 2039															

Ontwerpbegroting 2024 artikelonderdeel 05.04 Reserveringen

		4.87	11.6	11.3	73.8	98.8	161.160	197.450	121.950	359.716	477.516	474.516	472.516	472.512	479.333
Budgetoverhelling HWBP (artikel 5.03)	1.00 0.00 0							166.667	166.667	166.667	166.667	166.666	166.666		
Budgetoverheveling IR ter compensatie MONS (artikel 5.03)	9.70 0			6.70 0	3.00 0										
Budgetoverheveling IRM (artikel 1.02)	10.9 65			– 240	10.7 25										
Budgetoverheveling Programmaruimte (artikel 5.03)	26.4 25	– 875	1.55 0	1.80 0	1.70 0	2.20 0	2.30 0	2.00 0	2.00 0	2.00 0	2.00 0	2.00 0	2.00 0	2.00 0	2.00 0
Budgetoverheveling Project WBI 2023 (artikel 1.02)	5.00 0		5.00 0												
Budgetoverheveling Rijkskanaaldijken naar uitvoering RWS (artikel 1.02)	– 2.00 0	– 2.00 0													
Budgetoverheveling Rivierverruiming Maas (artikel 1.02)	6.22 6	3.24 2		1.28 4	1.70 0										
Budgetoverheveling Verduurzaming gebouwen (artikel 5.03)	– 134		– 134												
Budgetoverheveling Vorming reservering CES RWS (artikel 5.04)	2.49 4		– 668	– 668	– 579	– 579									
Kasschuiven Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven	0	13.8 38	5.24 2	2.32 2	2.73 3	2.73 3	579 579	579 579	579 579	9.86 8	15.5 76	13.3 99	30.9 04	29.9 00	51.3 06 ⁴⁾
CA Instandhouding Critical Entities Resilience Directive (CER-richtlijn) (artikel 5.01)	– 668	– 668													
CA Instandhouding E&O exogene tegenvallers (artikel 3.02)	– 18.0 00	– 18.0 00													
CA Instandhouding (artikel 3.01, 3.02, 5.01, 5.02)	1.44 8.50 9									– 268. 937	– 242. 995	– 245. 670	– 228. 744	– 229. 744	– 232. 419
CA Instandhouding Stikstofdeskundigheid RWS (artikel 5.03)	– 436	– 258	– 178												
CA Instandhouding Vernieuwing (artikel 3.02)	– 76.8 22									– 2.61 8	– 3.11 6	– 2.61 8	– 2.61 8	– 2.61 8	– 63.2 34
CA Instandhouding Wettelijke verplichting energiebesparing (artikel 3.02 en 5.01)	– 8.74 4	– 154	– 154	– 654	– 4	– 2.15 4	– 2.15 4	– 579	– 579	– 579	– 579	– 579	– 579	– 579	– 579
Mutaties Voorjaarsnota 2024		4.87	2.44	484	0	6.46	9.92	2.30	164.667	164.667	97.5	97.5	97.6	97.6	264.262

Tabel 15 Artikel 5 Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven

05 Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven	To-taal mutatie	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Stand eerste suppletoire wet 2024 artikelonderdeel 05.04 Reserveringen		0	2	84	50	08	158.860	362.117	286.617	262.117	379.917	376.916	374.916	208.250	232.986

Artikel 6 Bijdragen andere begrotingen Rijk

Tabel 16 Artikel 6 Bijdragen andere begrotingen Rijk

06 Bijdragen andere begrotingen Rijk	To-taal mutatie	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Ontwerpbegroting 2024 artikelonderdeel 06.09 Ten laste van begroting lenW		1.55	1.98	1.95	1.67	1.54	1.64	1.61	1.63	1.67	1.64	1.74	1.79	1.78	1.77
BCF Deltaplan Zoetwater Fase 2		- 7	- 7												
HXII Bijdrage detachering HBJZ		- 61	- 61												
Bijdrage Deltafonds aan Vernieuwing SAP		7.53	4.01	2.43	1.08										
HXII Implementatie LVO fase 1		110	110												
HXII Kennisonderzoek Water en Bodem Deltares 2025		5.67	5.67												
HXII: Apparaatstaakstelling tranche 2026 RWS		47.9	1.04	2.08	3.12	4.16	4.16	4.16	4.16	4.16	4.16	4.16	4.16	4.16	4.16
HXII: Budgetdekking inhuur Cyberveiligheid		964	643	321											
HXII: budgetoverheveling inhuur RvdR 2.0		2.43	-	-	-										
HXII: Budgetoverheveling RIVM-jaaropdracht DGWB/WGW		0	810	810	810										
HXII: budgetoverheveling van DGMI/O&M naar DGWB/WGW		1.25	1.25												
HXII: budgetoverheveling van DGMI/O&M naar DGWB/WGW		1	1												
HXII: Herschikking subsidie Watersnoodmuseum		2.45	0	175	175	175	175	175	175	175	175	175	175	175	175
HXII: Maatwerk KNMI-RWS (deel DF)		400	100	100	100	100									
HXII: Nationaal Water Plan		1.18	1.18												
HXII: Opdracht NEN Water		0	1.10	-	-	-									
HXII: Opdracht NEN Wateroverlast OSKA		124	124												
HXII: Overb DGWB-ILT Afsluitdijk		- 55	- 55												
HXII: Overheveling van FTE Cyberveiligheid		165	- 64	101											
HXII: Subsidie DAW		9.82	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		8	702	702	702	702	702	702	702	702	702	702	702	702	702
		3.60	1.20	1.20	1.20										

Tabel 16 Artikel 6 Bijdragen andere begrotingen Rijk

	To- taal	202 5	202 6	202 7	202 8	202 9	203 0	203 1	203 2	203 3	203 4	203 5	203 6	203 7	203 8
06 Bijdragen andere be- grotingen Rijk	0	0	0	0											
JenV Verlenging EclecticIQ	- 51	- 51													
Kasschuif tgv generale beeld	0	20.0 00	255. 000	90.0 00	50.0 00		60.0 00	70.0 00	55.0 00	15.0 00	15.0 00				
KGG: overboeking ministe- ries IPCC TSU	1.40 0	- 350	- 350	- 350	- 350										
LNV: Overboeking ministe- ries LWKM	- 49	- 49													
LVVN bijdrage Wadden- zee.nl	38	38													
LVVN Pilot Predatiebeheer	900	300	300	300											
LVVN SOK meetnetten wa- tervogels en slaappaatsen	816	157	160	163	166	170									
LVVN: Overboeking Door- ontwikkeling model onver- zadigde zone N	219	219													
LVVN: Overboeking minis- teries nitraatverontreini- ging	200	200													
LVVN: Overboeking PAGW/RVO	1.40 0	- 300	- 275	- 225	- 100	- 100	- 100	- 100	- 100	- 100					
MF: Overheveling aanvul- lend SEB middelen	12.6 11	3.80 0	3.80 0	5.01 1											
OCW: overboekingministe- rie SIA	1.00 0	- 250	- 250	- 250	- 250										
Taakstelling eindejaars- marge	16.9 54	16.9 54													
VRO: Overboeking minis- teries NEPROM KAN Plat- form	- 40	- 40													
VWS overboeking ministe- ries Groenblauwe Netwer- ken	30	15	15												
Mutaties Voorjaarsnota 2024	586	408	64	31	5	95	64.7 05	65.2 05	50.2 05	10.2 05	10.3 05	4.69 5	4.69 5	4.69 5	4.69 5
Stand eerste suppletoi- re wet 2024 artikelon- derdeel 06.09 Ten laste van begroting lenW	1.55 6.01 9	1.72 2.17 1	2.03 7.74 4	1.71 7.79 8	1.53 8.87 5	1.57 6.32 0	1.68 2.96 1	1.68 1.96 8	1.68 3.75 4	1.65 9.27 1	1.73 7.47 9	1.78 6.36 1	1.78 1.00 7	1.78 2.28 9	1.77 9
Totaal Ontvangsten stand ontwerpbegro- ting 2024 Bijdragen an- dere begrotingen Rijk	1.55 5.43 3														
Totaal Ontvangsten stand eerste suppletoi- re wet 2024 Bijdragen andere begrotingen Rijk	1.55 6.01 9	1.72 2.17 1	2.03 7.74 4	1.71 7.79 8	1.53 8.87 5	1.57 6.32 0	1.68 2.96 1	1.68 1.96 8	1.68 3.75 4	1.65 9.27 1	1.73 7.47 9	1.78 6.36 1	1.78 1.00 7	1.78 2.28 9	1.77 9

Artikel 7 Investeren in waterkwaliteit

Tabel 17 Artikel 7 Investeren in waterkwaliteit

	To- taal	202 5	202 6	202 7	202 8	202 9	203 0	203 1	203 2	203 3	203 4	203 5	203 6	203 7	203 8
07 Investeren in waterkwaliteit															
Ontwerpbegroting 2024 artikelonderdeel 07.01 Ontwikkeling Kaderrichtlijn Water		83.3	180.	182.	3.50										
Budgetoverheling voor uitvoering door RWS (artikel 5.03)	168.000		68.000	100.000											
Desaldering ontvangsten KRW	1.415	1.190		225											
Kasschuiven Investeren in waterkwaliteit	0	38.535	113.475	55.672	93.679	2.659									
MF: Overheveling aanvullend SEB middelen	12.611	3.800	3.800	5.011											
Saldo 2024: Investeren in waterkwaliteit	30.251	30.251													
Mutaties Voorjaarsnota 2024		3.294	41.450	160.683	93.679	2.659	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste suppletore wet 2024 artikelonderdeel 07.01 Ontwikkeling Kaderrichtlijn Water		80.020	138.581	343.472	97.187	2.659	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ontwerpbegroting 2024 artikelonderdeel 07.02 Ontwikkeling waterkwaliteit		55.245	76.874	115.423	57.467	48.759	55.976	93.218	115.381	88.493	16.497	103.103	103.103	103.103	
HXII: Subsidie DAW	3.600	1.200	1.200	1.200											
Kasschuif investeren in waterkwaliteit	0	12.252	13.893	44.545	35.185	30.200	16.131	40.380	50.000	35.000	2.322				
LVVN: Overboeking PAGW/RVO	1.400														
Saldo 2024: Investeren in waterkwaliteit	16.101	16.101													
Mutaties Voorjaarsnota 2024		2.349	12.418	43.120	35.085	30.100	16.031	40.480	50.100	35.100	2.322	0	0	0	0
Stand eerste suppletore wet 2024 artikelonderdeel 07.02 Ontwikkeling waterkwaliteit		57.594	89.292	158.543	92.552	78.859	72.007	52.738	65.281	53.393	14.175	103.103	103.103	103.103	0
Ontwerpbegroting 2024 artikelonderdeel 07.03 Studiekosten waterkwaliteit		21.227	14.072	5.825	1.089		1.104	265	265	265	265	265	265	265	265
Budgetoverheling Beleids- tafel Grondwater (artikel 5.03)	3.000		500	500	500	500	500								
Budgetoverheling Stoffen en Waterketen (artikel 5.03)	40.000		10.000	10.000	10.000	10.000									
Budgetoverheveling Pro-	-	-	-	-	-	-	-								

Tabel 17 Artikel 7 Investeren in waterkwaliteit

	To- taal	202 5	202 6	202 7	202 8	202 9	203 0	203 1	203 2	203 3	203 4	203 5	203 6	203 7	203 8
07 Investeren in water- kwaliteit	mu- tatie														
gramma MONS (artikel 5.01)	4.45 7		820	959	902	902	874								
Budgetoverheveling Werk- zaamheden BOA RWS	- -														
2025 - Microplastics (arti- kel 5.01)	1.36 7	1.36 7													
Herschikking kasbudget DF afd. GWB/WW (artikel 1.03)	- 15 - 15 0														
HXII Kennisonderzoek Wa- ter en Bodem Deltares 2025	2.78 9	2.78 9													
HXII: Budgetoverheveling RIVM-jaaropdracht DGWB/WGW	- - 1.25 1.25 1 1														
HXII: budgetoverheveling van DGMI/O&M naar DGWB/WGW	2.45 0	175	175	175	175	175	175	175	175	175	175	175	175	175	175
Kasschuif: Investeren in waterkwaliteit	- 0	3.56 1	2.50 0		363	363	335								
Budgetoverheveling Ken- nisonderzoek Water en Bo- dem Deltares 2025 (artikel 1.03)	115 115														
LNV: Overboeking ministe- ries LWKM	- 49 - 49														
LNVN: Overboeking minis- teries nitraatverontreini- ging	- - 200 200														
Budgetoverheveling NTS ICBR project 2024-2029 (artikel 5.01)	- 1.61 - - - - 2 310 425 425 425 - 27														
HXII: Opdracht NEN Water Saldo 2024: Investeren in waterkwaliteit	- 124 124 12.1 12.1 73 73														
Mutaties Voorjaarsnota 2024	8.87 5	11.9 30	9.29 1	9.71 1	10.1 09	136	175	175	175	175	175	175	175	175	175
Stand eerste suppletoi- re wet 2024 artikelon- derdeel 07.03 Studie- kosten waterkwaliteit	30.1 02	26.0 02	15.1 16	10.8 00	11.0 29	1.24 0	440	440	440	440	440	440	440	440	440
Totaal Uitgaven stand ontwerpbegroting 2024 Investeren in water- kwaliteit	159. 786	270. 977	304. 037	62.0 64	49.6 79	57.0 80	93.4 83	115. 646	88.7 58	16.7 62	368	368	368	368	265
Totaal Uitgaven stand eerste suppletoire wet 2024 Investeren in wa- terkwaliteit	167. 716	253. 875	517. 131	200. 539	92.5 47	73.2 47	53.1 78	65.7 21	53.8 33	14.6 15	543	543	543	543	440
Ontwerpbegroting 2024 artikelonderdeel 07.09 Ontvangsten in- vesteringen in water- kwaliteit	1.19 0	225													
Desaldering ontvangsten KRW	1.19 0	225													
Saldo 2024 Investeren in	-														

Tabel 17 Artikel 7 Investeren in waterkwaliteit

	To- taal	202	202	202	202	202	203	203	203	203	203	203	203	203	203
		5	6	7	8	9	0	1	2	3	4	5	6	7	8
07 Investeren in waterkwaliteit															
waterkwaliteit ontvangsten		202													
Mutaties Voorjaarsnota 2024		988	225	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire wet 2024 artikelonderdeel 07.09 Ontvangsten investeringen in waterkwaliteit		988	225	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal Ontvangsten stand ontwerpbegroting 2024 Investeren in waterkwaliteit		159.786	270.977	304.037	62.064	49.679	57.080	93.483	115.646	88.758	16.762	368	368	368	265
Totaal Ontvangsten stand eerste supplettoire wet 2024 Investeren in waterkwaliteit		988	225	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

4.2 bijlage 2: Projectoverzichten

In deze bijlage zijn de MIRT projecttabellen met de realisatieprojecten alsmede de verkenningen en planuitwerking programma's opgenomen waarin de begrotingsmutaties op projectniveau zichtbaar zijn gemaakt. Deze MIRT- tabellen zijn in ieder geval voorzien van toelichtingen indien sprake is:

- van een wijziging (anders dan door de verwerking van prijsbijstelling) in het taakstellend projectbudget groter dan 10% of meer dan € 10 miljoen;
- van een wijziging groter dan 1 jaar in de oplevering van het project.

De stand vorig in de kolom Kasbudget 2025 betreft de stand OW 2025. De stand vorig in de kolom Projectbudget betreft de stand tweede supplettoire begroting 2024.

Artikel 1 Investeren in waterveiligheid

Mutaties Eerste supplettoire begroting 2025 (bedragen x € 1 miljoen)

Tabel 18 Tweede Hoogwaterbeschermingsprogramma

	Kasbudget 2025		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Project HWBP-2					2027	2027	
Projecten Nationaal							
HWBP-2 Rijksprojecten	2	1	170	170			
HWBP-2 Waterschapsprojecten	103	33	2.650	2.647			
Overige projectkosten (Programma-bureau)			49	49			
af rondingen		1					
Programma	105	35	2.869	2.866			
Begroting (DF 1.01.01/02)	105	35					

Tabel 19 Ruimte voor de rivier

	Kasbudget 2025		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Project RvdR					2019	2019	
Projecten Nationaal							
Projectbudget RvdR	1	1	2.246	2.246			

Tabel 19 Ruimte voor de rivier

	Kasbudget 2025		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
afrondingen							
Programma	1	1	2.246	2.246			
Begroting (DF 1.01.03)	1	1					

Tabel 20 Maaswerken

	Kasbudget 2025		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Project Maaswerken							
Projecten Zuid-Nederland							
Grensmaas	1	1	121	120	2017/2027	2017/2027	
Zandmaas			390	392	2021	2021	
afrondingen							
Programma	1	1	511	512			
Begroting (DF 1.01.04)	1	1					

Tabel 21 Realisatieprogramma waterveiligheid

	Kasbudget 2025		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Projecten Nationaal							
Programma HWBP							
HWBP Rijksprojecten	21	22	757	757			
HWBP Waterschapsprojecten	524	593	8.036	8.058			1
HWBP Overige projectkosten (programmabureau)	13	11	217	185			1
Beoordelings- en Ontwerpinstrumentarium 2035	8	12	46	41			
Zandhonger Oosterschelde			11	11			
Landelijk Verbeterprogramma Regionale Rijkskeringen	1	1	14	12			
Kennisprogramma Zeespiegelstijging	1	1	10	10			
Meanderende Maas	4	3	9	9			
Projecten Noord-Nederland							
Afsluitdijk	5	1	18	18			
Afsluitdijk Bestaande Spuisluis	7	5	200	200			
Projecten Oost-Nederland							
Kribverlaging Pannerdensch Kanaal	1	4	29	32	2023	2023	
IJsseldelta 2e fase (Reevesluis)			93	96	2021	2021	
Monitoring Langsdammen Waal	1		5	5			
Projecten Zuidwest-Nederland							
Overige onderzoeken en kleine projecten			88	88			
Dijkversterking en herstel steenbekleding			827	827			
Projecten Zuid-Nederland							
Beekdalen	15	16	330	330			
afrondingen	2						
Programma	603	669	10.690	10.679			
Begroting (DF 1.02.02)	371	429					
Overprogrammering (-)	- 232	- 240					

Toelichting

- Betreft een verschuiving naar de programmakosten om het benodigde opleidingsbudget met circa € 2,3 miljoen per jaar te verhogen.

Tabel 22 Verkenningen en planuitwerking waterveiligheid

Projectomschrijving	Budget		Openstelling		Toelichting
	Huidig	Vorig	Huidig	Vorig	
Projecten Nationaal					
Reservering Areaalgroei	26	26			
Integraal Rivieren Management (IRM) (project Paddenpol)	177	168	2025	2025	
Projecten Noordwest-Nederland					
EPK Planuitw. en verkenningen Waterveiligheid	9	10			
Projecten Zuid-Nederland					
Rivierverruiming Rijn en Maas	225	232			
Projecten Oost-Nederland					
Ijsseldelta 2e fase afronding	101	101	2024	2024	
Totaal programma planuitwerking en verkenning	538	537	0	0	
Begroting DF 1.02.01	538	537			

Artikel 2 Investeren in zoetwatervoorzieningen

Mutaties Eerste suppletoire begroting 2025 (bedragen x € 1 miljoen)

Tabel 23 Realisatieprogramma zoetwatervoorziening

Projectomschrijving	Kasbudget 2025		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Projecten Nationaal							
Deltaplan Zoetwater Fase 1	4	7	85	83	2026	2026	
Deltaplan Zoetwater Fase 2	32	38	258	258	2027	2027	
Impulsregeling ruimtelijke adaptie			167	168			
Waterbewust leven	2	1	7	7			
Projecten Zuidwest-Nederland							
Ecologische maatregelen Markermeer	1	2	10	10	2023	2023	
Besluit Beheer Haringvlietsluizen	1	1	85	85	2018/2030	2018/2030	
Afrondingen	1	- 1					
Programma	41	48	612	611			
Begroting (DF 2.02.02)	41	48					

Artikel 4 Experimenteren cf. art. III Deltawet

Mutaties Eerste suppletoire begroting 2025 (bedragen x € 1 miljoen)

Tabel 24 Geïntegreerde contractvormen/PPS

Projectomschrijving	Kasbudget 2025		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	Huidig	Vorig	huidig	vorig	Huidig	Vorig	
Afsluitdijk	116	97	2.056	2.057	2025	2025	
Totaal programma	116	97					
Begroting DF 4.02.01	116	97					

Artikel 7 Investeren in waterkwaliteit

Mutaties Eerste suppletoire begroting 2025 (bedragen x € 1 miljoen)

Tabel 25 Realisatieprogramma Kaderrichtlijn water

Projectomschrijving	Kasbudget 2025		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Projecten waterkwaliteit							
Projecten Nationaal							
KRW 1e tranche			30	30			
KRW 2e en 3e tranche afrondingen	80	83	909	728	2027	2027	1
Totaal programma	80	83	939	758			

Tabel 25 Realisatieprogramma Kaderrichtlijn water

Projectomschrijving	Kasbudget 2025		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	orig	huidig	orig	huidig	orig	
Begroting DF 7.01.01	80	83					

Toelichting

- In de jaren 2026 en 2027 wordt respectievelijk € 68 en 100 miljoen aan de KRW vanuit de investeringsruimte toegevoegd. Dit betreft een budgetoverheveling voor tegenvallende kosten van de uitvoering van de KRW.

Tabel 26 Realisatieprogramma waterkwaliteit

Projectomschrijving	Kasbudget 2025		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	orig	huidig	orig	huidig	orig	
Projecten waterkwaliteit							
Projecten Nationaal							
Bijdrageregeling medicijnresten	11	20	60	60			
Verruiming vaargeul Westerschelde			26	26			
Natuurcompensatie Perkpolder			7	6			
DAW Projecten (subsidies aan o.a. Kadaster, LTO)	9	10	25	29			
Grote wateren afrondingen	27	17	565	566	2032	2032	
Totaal programma	47	47	683	687			
Begroting DF 7.02.01	47	45					

Toelichting

Tabel 27 Verkenning en planuitwerking waterkwaliteit

Projectomschrijving	Budget		Oplevering/openstelling		Toelichting
	Huidig	Vorig	Huidig	Vorig	
EPK Planuitwerking en verkenningen Waterkwaliteit	16	17			
Projecten Zuid-Nederland					
Grevelingen	109	109			
Totaal programma planuitwerking en verkenning	125	126	0	0	
Begroting DF 7.02.02	125	126			